

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΙΣΑΓΩΓΕΩΝ –
ΕΞΑΓΩΓΕΩΝ,
ΜΕ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΕΙΣ

Αθήνα, Αύγουστος 2016

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η έκδοση του «Εγχειριδίου Ενημέρωσης Εισαγωγέων – Εξαγωγέων με απαλλαγές από επιβαρύνσεις» είναι μέρος της προσπάθειας που καταβάλει η – Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) για την παροχή ορθής, έγκυρης και ακριβούς πληροφόρησης στους οικονομικούς φορείς και εν γένει στους συναλλασσομένους σε θέματα αρμοδιότητας των υπηρεσιών της.

Στο εν λόγω Εγχειρίδιο καταγράφονται με συνοπτικό και κατανοητό τρόπο, όλα όσα πρέπει να γνωρίζουν οι ενδιαφερόμενοι για το Κοινό Δασμολόγιο, τα Προτιμησιακά Δασμολογικά Καθεστώτα, τα Ειδικά Καθεστώτα, τους Εφοδιασμούς Πλοίων και Αεροσκαφών, καθώς και το Κοινό Σύστημα Φ.Π.Α.

Η έκδοση του Εγχειριδίου αποσκοπεί, αφενός στη διευκόλυνση της άσκησης της οικονομικής δραστηριότητας των ενδιαφερομένων και αφετέρου στην περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των υπηρεσιών που παρέχουν οι υπαγόμενες στη Γενική Διεύθυνση Τελωνείων & Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης της Γ.Γ.Δ.Ε. Υπηρεσίες. Συνεπώς, το κοινό όφελος από το εγχείρημα αυτό εκτιμάται ότι θα συμβάλλει στην εθνική προσπάθεια οικονομικής ανάκαμψης της χώρας μας.

Το Εγχειρίδιο καταρτίστηκε από τις καθ' ύλην αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης και με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους συνέβαλαν στην έκδοσή του.

Η απλούστευση των διαδικασιών μέσω της μετάβασης σε ένα πλήρες ηλεκτρονικό περιβάλλον όσον αφορά τις συναλλαγές των οικονομικών φορέων και των πολιτών με τα τελωνεία είναι μία συνεχής προσπάθεια. Πέραν των θεσμικών αλλαγών και μεταρρυθμίσεων, εκτιμούμε ότι η υλοποίηση ανάλογων πρωτοβουλιών στο μέλλον θα ενισχύσει περαιτέρω την εξωστρέφεια της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης της Γ.Γ.Δ.Ε. τόσο προς τον επιχειρηματικό κόσμο όσο και τους ιδιώτες.

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ
ΤΕΛΩΝΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΦΟΡΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

ΕΙΡΗΝΗ ΓΙΑΛΟΥΡΗ

-Σύνταξη Περιεχομένου:

Γενική Διεύθυνση Τελωνείων & Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) :

- α) Διεύθυνση Δασμολογικών Θεμάτων & Τελωνειακών Οικονομικών Καθεστώτων
- β) Διεύθυνση Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) & Φόρου Προστιθέμενης

Αξίας (Φ.Π.Α.)

-Επιμέλεια έκδοσης:

Γενική Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης & Ανθρώπινου Δυναμικού

Διεύθυνση Οργάνωσης

Τμήμα Δ' – Υποθέσεων Πολιτών

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	6
1. ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟ Ε.Ε.	7
1.1 Κοινό Δασμολόγιο Ε.Ε.....	7
1.2 TARIC.....	8
1.3 Εθνικό Δασμολόγιο	8
1.4 Ορισμός Δασμολογητέας Αξίας	9
1.5 Αμφισβήτηση δασμολογητέας (συναλλακτικής) αξίας.....	9
1.6 Έγγραφα και πληροφορίες που μπορούν να απαιτηθούν από τις Τελωνειακές Αρχές για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας.....	10
1.7 Κατάθεση εντύπου DV1.....	11
1.8 Επιβολή μέτρων εμπορικής πολιτικής.....	11
2. ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΑ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ	12
3. ΚΟΙΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ (Φ.Π.Α.).....	14
3.1. Εισαγωγή αγαθών	14
3.2 Συντελεστές Φ.Π.Α.	15
3.3 Φορολογητέα αξία κατά την εισαγωγή αγαθών	16
3.4 Εξαγωγή και Φ.Π.Α.	17
3.5. Απαλλαγές κατά την εισαγωγή αγαθών.....	18
3.6 Ειδικές απαλλαγές Φ.Π.Α.	22
4. ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΜΕ ΚΑΥΣΙΜΑ.....	24
4.1 Γενικά.....	24
4.2 Κατηγορίες δικαιούχων επαγγελματικών πλοίων	25
4.3 Διαδικασία Εφοδιασμού πλοίων	26
5. ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΙ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ	29
5.1 Γενικά.....	29
5.2 Εφοδιασμός αεροσκαφών με απαλλαγή από τον Ε.Φ.Κ.....	29
6. ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣ ΕΠΑΝΕΞΑΓΩΓΗ.....	31
6.1 Έννοια του καθεστώτος	31
6.2 Άδεια υπαγωγής στο καθεστώς	31
6.3 Χρονικές προθεσμίες που διέπουν το καθεστώς.....	32

6.4 Άδεια η οποία περιλαμβάνει περισσότερα του ενός Κράτη Μέλη.....	33
6.5 Σχετικές διατάξεις.....	33
7. ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣ ΕΠΑΝΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	34
7.1 Έννοια του καθεστώτος	34
7.2 Άδεια υπαγωγής στο καθεστώς	34
7.3 Σχετικές διατάξεις.....	35
8. ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ	36
9. ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 37 ΚΑΝ. (ΕΚ) 612/09	40
10. ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΖΩΝΕΣ.....	43
10.1 Γενικές πληροφορίες	43
10.2 Χαρακτηριστικά των Ελευθέρων Ζωνών	44
10.3 Υπάρχουσες Ελεύθερες Ζώνες στην Ελλάδα	45
10.4 Σχετικές διατάξεις.....	46
11. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	47
11.1 Γενικές πληροφορίες	47
11.2 Ιδιωτικά πλοία αναψυχής.....	55
11.3 Δελτίο ATA	55
11.4 Σχετικές διατάξεις.....	56
12. ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ	57
12.1 Γενικές πληροφορίες	57
12.2 Σχετικές διατάξεις.....	58

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

A.O.C.	Πιστοποιητικό Αερομεταφορέα
A.Y.O.	Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών
A.Y.O.O.	Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών
Γ.Γ.Δ.Ε.	Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων
Δ.Δ.Π.	Δεσμευτική Δασμολογική Πληροφορία
Δ.Ε.Φ.Κ.	Δήλωση Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης
ΔΕ.Π.Ε.	Δελτίο Προσωρινής Εισαγωγής
Δ.Π.Ε.	Δελτίο Παράδοσης Εφοδίων
Δ.Υ.Ο.	Διαταγή του Υπουργείου Οικονομικών
Ε.Δ.Ε.	Ενιαίο Διοικητικό Έγγραφο
Ε.Δ.Υ.Ο.	Εγκύλιος Διαταγή Υπουργείου Οικονομικών
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Ε.Ο.Κ.	Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
Ε.Φ.Κ.	Ειδικός Φόρος Κατανάλωσης
Κ.Α.Π.	Κοινή Αγροτική Πολιτική
Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.	Οργανισμός Πληρωμών & Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού & Εγγυήσεων
Σ.Π.Ε.	Συγκεντρωτικό Παραστατικό Εφοδιασμού
TARIC	Ολοκληρωμένο Τελωνειακό Δασμολόγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Υ.Χ.Ε.	Υπερπόντιες Χώρες και Εδάφη
Φ.Π.Α.	Φόρος Προστιθέμενης Αξίας

1. ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΟ Ε.Ε.

1.1 Κοινό Δασμολόγιο Ε.Ε.

Οι δασμολογικές επιβαρύνσεις που εφαρμόζονται κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων από τρίτες χώρες (εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, εφεξής Ε.Ε.) στο τελωνειακό έδαφος της Ε.Ε., καθορίζονται στο «Κοινό Δασμολόγιο της Ε.Ε.» (Συνδυασμένη Ονοματολογία – Καν. 2658/87 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει). Το εν λόγω Κοινό Δασμολόγιο τροποποιείται κάθε έτος και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. σειρά L, τελευταία ημέρα συνήθως του μηνός Οκτωβρίου, ενώ τίθεται σε εφαρμογή από την 1^η Ιανουαρίου του επόμενου έτους.

Το Κοινό Δασμολόγιο που ισχύει κάθε έτος μπορεί να αναζητηθεί στη Διαδικτυακή Πύλη της Τελωνειακής Υπηρεσίας <http://portal.gsis.gr/portal/page/portal/ICISnet>, στη θέση «Νομοθεσία- Ευρωπαϊκή Νομοθεσία – Κανονισμός» ή στην «Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε.», στην ιστοσελίδα <http://eur-lex.europa.eu/el/index.htm>.

Το ύψος της δασμολογικής επιβάρυνσης για κάθε εμπόρευμα που εισάγεται στην Ε.Ε. προσδιορίζεται, κατά τον τελωνισμό, από το αρμόδιο Τελωνείο εισαγωγής με βάση τη «δασμολογική κατάταξη» του εμπορεύματος στο Κοινό Δασμολόγιο, δηλαδή στην εύρεση της σωστής δασμολογικής διάκρισης που υπάγεται το εμπόρευμα και της δασμολογικής επιβάρυνσης που αντιστοιχεί στη διάκριση αυτή.

Προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι εισαγωγείς – εξαγωγείς να γνωρίζουν εκ των προτέρων σε ποια δασμολογική διάκριση υπάγεται το προϊόν που πρόκειται να εισαχθεί – εξαχθεί μπορούν να ζητήσουν την έκδοση «Δεσμευτικής Δασμολογικής Πληροφορίας» (Δ.Δ.Π.) από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή (Διεύθυνση Δασμολογικών Θεμάτων & Τελωνειακών Οικονομικών Καθεστώτων – Τμήμα Α'-Δασμολογικό & Δασμολογητέας Αξίας).

Η νομική βάση του κοινοτικού συστήματος παροχής Δ.Δ.Π. βρίσκεται στον Κοινοτικό Τελωνειακό Κώδικα (Καν. 952/2013), καθώς και στις νομοθετικές πράξεις που τον πλαισιώνουν (κατ' εξουσιοδότηση Καν. 2446/2015, Εκτελεστικός Καν. 2447/2015 και κατ' εξουσιοδότηση Καν. 341/2016). Κάθε Δ.Δ.Π δεσμεύει τις τελωνειακές αρχές όλων των κρατών μελών της Ε.Ε. για περίοδο τριών (3) ετών από την ημερομηνία έκδοσής της. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το σύστημα παροχής Δ.Δ.Π., καθώς και το έντυπο αίτησης και τις οδηγίες συμπλήρωσης, μπορούν, ομοίως, να

αναζητηθούν στην Διαδικτυακή Πύλη της Τελωνειακής Υπηρεσίας <http://portal.gsis.gr/portal/page/ICISnet> στη θέση «Έγγραφα & Πληροφορίες» και, ειδικότερα, στα πεδία «Γενικές Πληροφορίες», «Οδηγίες Τελωνειακών Διαδικασιών» και «Υποδείγματα Εντύπων». Πληροφορίες για το μέτρο μπορούν, επίσης, να αναζητηθούν στη βάση δεδομένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στην σελίδα http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/databases/index_en.htm, υπό τον τίτλο EBTI (European Binding Tariff Information).

1.2 TARIC

Το Ολοκληρωμένο Τελωνειακό Δασμολόγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (TARIC) βασίζεται στη Συνδυασμένη Ονοματολογία. Το TARIC είναι η συλλογή, με κωδικοποιημένο τρόπο, των κοινοτικών νομοθετικών ρυθμίσεων που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. και αφορούν στους δασμούς έναντι τρίτων χωρών, στις αναστολές δασμών, στις δασμολογικές προτιμήσεις, στις δασμολογικές ποσοστώσεις, στους δασμούς αντιντάμπινγκ και στους αντισταθμιστικούς δασμούς, καθώς και στα άλλα μέτρα εμπορικής και αγροτικής πολιτικής της Ε.Ε. Οι κωδικοί TARIC είναι 10ψήφιοι.

Τα δεδομένα του TARIC μπορούν να αναζητηθούν στην ιστοσελίδα http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/databases/index_en.htm, υπό τον τίτλο TARIC.

Σημείωση: Παρόλο που στόχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι η παροχή σε ηλεκτρονική μορφή των ορθών πληροφοριών, εντούτοις από μέρους της δεν παρέχεται οποιαδήποτε εγγύηση για τυχόν λάθη που θα διαπιστωθούν. Νομική ισχύ έχουν μόνο τα νομικά κείμενα που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε..

1.3 Εθνικό Δασμολόγιο

Το TARIC, σε συνδυασμό με τα δεδομένα της εθνικής φορολογίας, αποτελούν το Ολοκληρωμένο Τελωνειακό Δασμολόγιο και μπορούμε να το ονομάσουμε Εθνικό Δασμολόγιο. Η εθνική φορολογία περιλαμβάνει τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης (Ε.Φ.Κ.) και τους λοιπούς φόρους που επιβάλλονται κατά την εισαγωγή εμπορευμάτων από τρίτες χώρες (εκτός Ε.Ε.),

εφόσον πρόκειται να αναλωθούν στην Ελληνική Επικράτεια. Το Εθνικό Δασμολόγιο από το έτος 2009 δεν διατίθεται, πλέον, σε έντυπη μορφή.

Η εισαγωγή στο υποσύστημα διαχείρισης δασμολογίου (TARIC) πραγματοποιείται από την διαδικτυακή πύλη (portal) της Τελωνειακής Υπηρεσίας, στην διεύθυνση <https://portal.gsis.gr/portal/page/portal/ICISnet/services?adreseeID=10026938>, ακολουθώντας την επιλογή TARIC –Διαχείριση Δασμολογίου και καταχωρώντας τους κωδικούς *taxisnet*.

Από την διαδρομή TARIC - Μέτρα – Βάσει Κωδικού Εμπορεύματος ή TARIC – Μέτρα – Για ονοματολογία, ο χρήστης μπορεί να αναζητήσει τα ισχύοντα μέτρα και να πληροφορηθεί για τους πρόσθετους κωδικούς εθνικής φορολογίας, όπου αυτοί υπάρχουν.

Επιπλέον, μέσω της οθόνης υπολογισμού δασμών, ο χρήστης εισάγει όλα τα αιτούμενα από το σύστημα στοιχεία που επηρεάζουν τον υπολογισμό των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων, προκειμένου να υπολογιστεί το ποσό που οφείλει να καταβάλει για το συγκεκριμένο εμπόρευμα.

1.4 Ορισμός Δασμολογητέας Αξίας

Με τον όρο δασμολογητέα αξία των εισαγομένων εμπορευμάτων εννοούμε τη συναλλακτική αξία, δηλαδή την πράγματι πληρωθείσα ή πληρωτέα τιμή για τα εμπορεύματα, όταν πωλούνται προς εξαγωγή με προορισμό το τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας. Στη δασμολογητέα αξία, εκτός από την τιμολογιακή αξία, προστίθενται στοιχεία, όπως, έξοδα μεταφοράς, ασφάλιστρα, προμήθειες, royalties κ.λ.π. μέχρι το λιμάνι εισαγωγής στην Κοινότητα.

1.5 Αμφισβήτηση δασμολογητέας (συναλλακτικής) αξίας

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, όταν οι Τελωνειακές Αρχές, έχουν λόγους να αμφιβάλλουν για το αληθές ή την ακρίβεια της αξίας που δηλώθηκε μπορούν να ζητήσουν περαιτέρω στοιχεία και πληροφορίες από τους εισαγωγείς. Εάν οι αμφιβολίες αυτές εξακολουθούν να παραμένουν, οι Τελωνειακές Αρχές δύνανται να αποφασίσουν ότι η αξία των εμπορευμάτων δεν μπορεί να προσδιοριστεί σύμφωνα με τη συναλλακτική αξία.

1.6 Έγγραφα και πληροφορίες που μπορούν να απαιτηθούν από τις Τελωνειακές Αρχές για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας

Τα ακόλουθα παραδείγματα (που δεν εξαντλούν το θέμα) δείχνουν ορισμένα έγγραφα που μπορούν να ζητήσουν οι τελωνειακές αρχές ανάλογα με τις συνθήκες της συναλλαγής ή/και σε περίπτωση αμφιβολίας, όσον αφορά σε ορισμένα ή σε όλα τα δηλωθέντα στοιχεία.

- 1) Εμπορικό τιμολόγιο** του εμπορεύματος εφόσον το εμπόρευμα έχει πωληθεί.
- 2) Σύμβαση πώλησης** η οποία προσκομίζεται για την υποστήριξη των πτυχών του τιμολογίου (πιθανοί περιορισμοί, όροι ή παροχές, έξοδα που αναφέρονται σε δραστηριότητες που αναλαμβάνονται μετά από την εισαγωγή, νόμισμα στο οποίο καθορίζεται η τιμή του εμπορεύματος, συμβάσεις ή άλλα έγγραφα σχετικά με τα δικαιώματα αναπαραγωγής των εισαγομένων εμπορευμάτων).
- 3) Σύμβαση royalties** η οποία ορίζει κατά πόσον η πληρωμή royalties πρέπει να περιλαμβάνεται στη δασμολογητέα αξία και εάν ναι σε ποιο βαθμό.
- 4) Σύμβαση αντιπροσωπείας** για τον καθορισμό επιπλέον ποσού για προμήθειες ή έξοδα μεσιτείας ή για την εξαίρεση των προμηθειών αγοράς.
- 5) Έγγραφα σχετικά με τη μεταφορά και ασφάλιση των εμπορευμάτων** για τον καθορισμό μεταξύ άλλων :
  - α)** των όρων παράδοσης (Cif, Fob, Ex Factory, κ.λ.π.),
  - β)** των εξόδων παράδοσης στον τόπο εισόδου στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας,
  - γ)** των εξόδων μεταφοράς μετά από την άφιξη στον τόπο εισόδου.
- 6) Λογιστικές καταχωρήσεις** κυρίως του εισαγωγέα ή του αγοραστή για την απόκτηση πληροφοριών σχετικά με προμήθειες και κέρδη ή γενικά έξοδα όσον αφορά στην εφαρμογή της αφαιρετικής μεθόδου και της μεθόδου της υπολογιζόμενης αξίας.

Πέραν των ανωτέρω μπορούν να ζητηθούν, κατά περίπτωση, και άλλα έγγραφα από τις Τελωνειακές Αρχές για τον καθορισμό της δασμολογητέας αξίας, όπως, έγγραφα σχετικά με το καθεστώς ιδιοκτησίας των συνδεομένων σε μια συναλλαγή εταιρειών ή προσώπων, τιμολόγιο για την πληρωμή ποσοστώσεων, συμβάσεις για διαφήμιση, εμπορία ή άλλες δραστηριότητες που αναλαμβάνονται μετά από την εισαγωγή, οικονομικά έγγραφα, όπως, για την επιβάρυνση του ποσού των τόκων, καθώς και συμβάσεις, συμφωνίες χορήγησης άδειας ή άλλα έγγραφα σχετικά με δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.

1.7 Κατάθεση εντύπου DV1

Το έντυπο DV1 που αφορά στην δήλωση των στοιχείων των σχετικών με τη δασμολογητέα αξία, συμπληρώνεται και κατατίθεται στις Τελωνειακές Αρχές για εισαγωγή εμπορευμάτων αξίας μεγαλύτερης των 20.000 ευρώ.

1.8 Επιβολή μέτρων εμπορικής πολιτικής

Τα μέτρα εμπορικής πολιτικής, όπως, δασμοί αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικοί δασμοί, προσωρινοί ή οριστικοί, επιβάλλονται με κανονισμούς και αποφάσεις που εκδίδονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε., εφαρμόζονται όταν τα εμπορεύματα τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία και εισπράττονται ανεξάρτητα από δασμούς, φόρους και λοιπές επιβαρύνσεις.

2. ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΑΚΑ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ

Η Ε.Ε. έχει θεσπίσει Προτιμησιακά Δασμολογικά Καθεστώτα, σύμφωνα με τα οποία, παρέχει ευεργετική δασμολογική μεταχείριση (μειωμένο ή μηδενικό δασμό), σε εμπορεύματα ορισμένων Τρίτων Χωρών. Για το λόγο αυτό έχει συνάψει τις λεγόμενες **Προτιμησιακές Συμφωνίες** σύμφωνα με τις οποίες η προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση παρέχεται, είτε μονομερώς, είτε σε αμοιβαία βάση.

Η Ε.Ε. παρέχει, επίσης, μονομερώς δασμολογικές προτιμήσεις σε ορισμένες υπό ανάπτυξη χώρες ή ομάδες χωρών, τα λεγόμενα **Αυτόνομα Καθεστώτα**, τα οποία στηρίζονται σε κανονισμούς ή αποφάσεις.

Επίσης, η Ε.Ε. έχει συνάψει με ορισμένες τρίτες χώρες **Τελωνειακές Ενώσεις**, βάσει των οποίων η διακίνηση των εμπορευμάτων στηρίζεται στην αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των προϊόντων και όχι σε κανόνες καταγωγής.

Προκειμένου ένα εμπόρευμα να τύχει προτιμησιακής δασμολογικής μεταχείρισης πρέπει να προσκομισθεί στο Τελωνείο το προβλεπόμενο από την εκάστοτε Προτιμησιακή Συμφωνία αποδεικτικό καταγωγής.

Τα αποδεικτικά καταγωγής είναι : α) τα πιστοποιητικά EUR. 1, EUR-MED, FORM A, καθώς και β) Δήλωση Τιμολογίου, Δήλωση Τιμολογίου EUR-MED, Δήλωση Καταγωγής. Επιπρόσθετα, για την Τελωνειακή Ένωση της Ε.Ε. με την Τουρκία το προβλεπόμενο πιστοποιητικό Ελεύθερης Κυκλοφορίας είναι το A.TR

Οι Δηλώσεις Τιμολογίου αποτελούν την **απλοποιημένη διαδικασία απόδειξης της Προτιμησιακής Καταγωγής**. Στην περίπτωση αυτή γίνεται σύνταξη δήλωσης από τον εξαγωγέα στο τιμολόγιο ή σε άλλο εμπορικό έγγραφο.

- Για αποστολή προϊόντων με αξία έως 6.000 Ευρώ οποιοσδήποτε εξαγωγέας μπορεί να συντάξει δήλωση.
- Για αξία μεγαλύτερη των 6.000 Ευρώ πρέπει ο εξαγωγέας, για να μπορεί να συντάξει Δήλωση, να έχει πάρει άδεια «**Εγκεκριμένου Εξαγωγέα**», σύμφωνα με την αριθ. Δ17Γ 5005477 ΕΞ2012/03-02-2012 (ΦΕΚ Β' 588) Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (εφεξής Α.Υ.Ο).
- Το όριο των 6.000 Ευρώ ισχύει σε όλες τις Συμφωνίες που προβλέπουν την απλοποιημένη Διαδικασία, εκτός από την Απόφαση Σύνδεσης των

Υπερπόντιων Χωρών και Εδαφών (Υ.Χ.Ε.) με την Ε.Ε., στην οποία το προβλεπόμενο όριο είναι 10.000 Ευρώ.

Σημειώνεται ότι για εξαγωγές στην Κορέα, άνω των 6. 000 Ευρώ, είναι απαραίτητη η έκδοση άδειας «Εγκεκριμένου Εξαγωγέα», καθώς δεν προβλέπεται από την **Προτιμησιακή Συμφωνία η έκδοση πιστοποιητικού EUR. 1.**

Όλα τα παραπάνω αναφερόμενα καθεστώτα εμφανίζονται σε μορφή πίνακα, ο οποίος έχει ήδη αναρτηθεί στην Διαδικτυακή Πύλη Υπηρεσιών Ελληνικών Τελωνείων, στην ιστοσελίδα του ICIISnet και μπορείτε να τον βρείτε στη διαδρομή : **Αρχική σελίδα → Υπηρεσίες για Οικονομικούς Φορείς → Προτιμησιακά Καθεστώτα.**

3. ΚΟΙΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ (Φ.Π.Α.)

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Οδηγία 2006/112 του Συμβουλίου για το κοινό σύστημα του φόρου προστιθεμένης αξίας (κωδικοποίηση 6^η οδηγίας 77/388 ΦΠΑ)

N. 2859/2000 «Κύρωση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας» (ΦΕΚ Α' 248)

3.1. Εισαγωγή αγαθών

(άρθρο 10 του Ν. 2859/2000)

Με τις διατάξεις του άρθρου 10 του Ν.2859/2000 δίνεται ο ορισμός της εισαγωγής αγαθών, που αποτελεί μια από τις σημαντικότερες φορολογητέες πράξεις που υπόκεινται σε Φ. Π. Α.

Από 01.01.1993, ως εισαγωγή θεωρείται η είσοδος στο εσωτερικό της χώρας αγαθών που δεν έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία σε άλλο Κράτος-Μέλος και αυτών που προέρχονται από τα ειδικά φορολογικά εδάφη.

Στην εισαγωγή αγαθών φορολογείται αυτή καθεαυτή η πράξη της εισόδου των αγαθών, ανεξάρτητα από την ιδιότητα του προσώπου που πραγματοποιεί την εισαγωγή (είτε είναι ιδιώτης, είτε επιχείρηση κτλ).

Εάν τα αγαθά έχουν υπαχθεί, από τη στιγμή της εισόδου τους στο εσωτερικό της Ε.Ε., σε ένα από τα τελωνειακά ανασταλτικά καθεστώτα, δηλαδή σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής με πλήρη απαλλαγή από εισαγωγικούς δασμούς ή σε καθεστώς εξωτερικής διαμετακόμισης, η εισαγωγή των αγαθών αυτών πραγματοποιείται στην Ελλάδα, εφόσον αυτά εξέρχονται από τα προαναφερθέντα καθεστώτα στο εσωτερικό της χώρας.

Σύμφωνα με το άρθρο 60 του Ν. 2859/2000, κατά την εισαγωγή αγαθών ο Φ.Π.Α. βεβαιώνεται και εισπράττεται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της τελωνειακής, της δασμολογικής και της συναφούς νομοθεσίας για τη βεβαίωση και είσπραξη των εισαγωγικών δασμών και λοιπών φόρων.

Οι ως άνω διατάξεις εφαρμόζονται και για την διοικητική επίλυση των διαφορών, που προκύπτουν κατά την εισαγωγή αγαθών.

Κάθε παράβαση του άρθρου 60 του Ν. 2859/2000 χαρακτηρίζεται ως τελωνειακή παράβαση και διώκεται σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις του Τελωνειακού Κώδικα.

Κατά την εισαγωγή αγαθών, υπόχρεος για την καταβολή του φόρου στις αρμόδιες τελωνειακές αρχές είναι ο κύριος των εμπορευμάτων κατά τις διατάξεις της τελωνειακής νομοθεσίας.

3.2 Συντελεστές Φ.Π.Α.

(άρθρο 21 και Παράρτημα III του Ν. 2859/2000, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει)

Ο κανονικός συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας ορίζεται σε 24% επί της φορολογητέας αξίας, ενώ, εφαρμόζεται μειωμένος συντελεστής Φ.Π.Α. 13% στα είδη που αναφέρονται στο Παράρτημα III του Ν. 2859/2000. Για τα αγαθά και τις υπηρεσίες για τα οποία υπάρχει ειδική πρόβλεψη στο Παράρτημα III του παρόντος ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε 6%.

Ειδικά, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε 6%, για:

- τα φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου των δασμολογικών κλάσεων 3003 και 3004 και για τα εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου της δασμολογικής κλάσης 3002,
- τα βιβλία της δασμολογικής κλάσης 4901 και για τα βιβλία για παιδιά της δασμολογικής κλάσης 4903, για εφημερίδες και για περιοδικά (ΔΚ 4902).

Αναφορικά με τη μείωση των συντελεστών κατά τριάντα τοις εκατό (30%), για τα νησιά των νομών Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου, Κυκλαδων και για τα νησιά του Αιγαίου Θάσο, Σαμοθράκη, Βόρειες Σποράδες και Σκύρο, ισχύουν τα ακόλουθα:

- Για τα νησιά Θήρα, Μύκονο, Πάρο, Νάξο και Σκιάθο, καταργήθηκε από 1.10.2015.
- Για τα νησιά Σύρο, Θάσο Άνδρο, Τήνο, Κάρπαθο, Μήλο, Σκύρο, Αλόννησο, Κέα, Αντίπαρο, και Σίφνο, καταργήθηκε από 1.06.2016.
- Για τα υπόλοιπα νησιά, καταργείται από 1.01.2017.

3.3 Φορολογητέα αξία κατά την εισαγωγή αγαθών

(άρθρο 20 του Ν. 2859/2000)

Σύμφωνα με το άρθρο 20 του Ν. 2859/2000, κατά την εισαγωγή αγαθών η φορολογητέα αξία διαμορφώνεται:

- α) από τη δασμολογητέα αξία των εισαγόμενων αγαθών, όπως αυτή προσδιορίζεται από τις ισχύουσες κοινοτικές διατάξεις,
- β) από τους δασμούς, φόρους, τέλη, εισφορές και δικαιώματα που οφείλονται εκτός του εσωτερικού της χώρας, καθώς και από όσα εισπράττονται κατά την εισαγωγή υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων, εκτός από το φόρο του παρόντος νόμου,
- γ) από τα παρεπόμενα έξοδα της εισαγωγής αγαθών, όπως, τα έξοδα προμήθειας, μεσιτείας, τόκων, συσκευασίας, φόρτωσης, εκφόρτωσης, ασφάλισης και μεταφοράς μέχρι του πρώτου τόπου του προορισμού τους στο εσωτερικό της χώρας, εφόσον και κατά το μέρος που δεν έχουν συμπεριληφθεί στη δασμολογητέα αξία.

Ως πρώτος τόπος προορισμού νοείται ο τόπος, ο οποίος αναγράφεται στη φορτωτική ή σε οποιοδήποτε έγγραφο με το οποίο εισάγονται τα αγαθά στη χώρα. Αν δεν υπάρχει τέτοια ένδειξη, ως πρώτος τόπος προορισμού θεωρείται ο τόπος της πρώτης εκφόρτωσης των αγαθών στο εσωτερικό της χώρας,

- δ) από τα αναφερόμενα στην αμέσως προηγούμενη περίπτωση γ' έξοδα, τα οποία πραγματοποιούνται, για τυχόν μεταφορά των αγαθών από τον πρώτο τόπο προορισμού σε άλλο τόπο, στο εσωτερικό της χώρας ή στο εσωτερικό άλλου κράτους μέλους της Κοινότητας, που είναι γνωστός κατά το χρόνο τελωνισμού τους και κατά τη θέση τους σε ανάλωση.

3.4 Εξαγωγή και Φ.Π.Α.

(άρθρο 24 του Ν. 2859/2000)

Ένα από τα χαρακτηριστικά του Φ.Π.Α. είναι η μη φορολόγηση των εξαγωγών, το οποίο λειτουργεί ευεργετικά, τόσο στην ανάπτυξη των κοινωνικών επιχειρήσεων, με ότι αυτό συνεπάγεται στο κοινωνικό σύνολο, όσο και στην οικονομία της Ε.Ε.

Η Τελωνειακή αρχή είναι επιφορτισμένη με την εφαρμογή της διαδικασίας εξαγωγής και με τη βεβαίωση της εξόδου των αγαθών από το έδαφος της Κοινότητας.

Η απαλλαγή από Φ.Π.Α κατά την εξαγωγή αγαθών χορηγείται υπό την προϋπόθεση ότι ο πωλητής-εξαγωγέας:

- υποβάλλει τελωνειακό παραστατικό εξαγωγής,
- εκδίδει τιμολόγιο πώλησης χωρίς Φ.Π.Α., με την ένδειξη «ΑΠΑΛΛΑΓΗ Φ.Π.Α., ΛΟΓΩ ΕΞΑΓΩΓΗΣ - ΑΡΘΡΟ 24 Ν.2859/2000». Στις περιπτώσεις συναλλαγών με ιδιώτες, κατά τις οποίες εξάγονται αγαθά από εγκατεστημένο στο εσωτερικό της χώρας, υποκείμενο στο Φ.Π.Α. πρόσωπο, προς ιδιώτες-πελάτες, κατοίκους τρίτων χωρών, το φορολογικό στοιχείο που καλύπτει την εξαγωγή είναι η **Απόδειξη Λιανικών Συναλλαγών**, που εκδίδεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4308/2014 (ΦΕΚ Α' 251) «Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα, Συναφείς Ρυθμίσεις και Άλλες Διατάξεις»,
- διαθέτει σχετικά τραπεζικά έγγραφα,
- διαθέτει επιβεβαίωση εξόδου εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ε.Ε. (ηλεκτρονικό μήνυμα από το ICISnet IE 599 “Γνωστοποίηση ολοκλήρωσης της εξαγωγής”).

Επιπλέον, και όσον αφορά στις λιανικές πωλήσεις αγαθών σε ταξιδιώτες τρίτων χωρών που πραγματοποιούνται στη χώρα μας και αφορούν σε αγαθά που μεταφέρονται στις αποσκευές τους κατά την έξοδο από την Ε.Ε. παρέχεται απαλλαγή από τον Φ.Π.Α., υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις, σωρευτικά :

- ο ταξιδιώτης δεν είναι εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας ή στο εσωτερικό άλλου κράτους-μέλους της Κοινότητας,
- τα αγαθά μεταφέρονται εκτός της Κοινότητας πριν από την παρέλευση του τρίτου μήνα που ακολουθεί τον μήνα κατά τον οποίο πραγματοποιήθηκε η παράδοση.

- η εξαγωγή των αγαθών αποδεικνύεται με την προσκόμιση θεωρημένου φορολογικού στοιχείου από την αρμόδια τελωνειακή αρχή της χώρας ή του κράτους μέλους εξόδου των αγαθών από την Κοινότητα,
- η συνολική αξία της παράδοσης συμπεριλαμβανομένου και του φόρου προστιθέμενης αξίας υπερβαίνει το ποσό των 120 ευρώ.

Εξαιρούνται από την απαλλαγή :

- είδη διατροφής, οινοπνευματώδη, καπνοβιομηχανικά προϊόντα,
- αγαθά, τα οποία από την φύση τους ή την ποσότητά τους δεν καλύπτουν προσωπικές ή οικογενειακές ανάγκες του αγοραστή-ταξιδιώτη, αλλά έχουν εμπορικό χαρακτήρα,
- τα είδη που μεταφέρονται από αγοραστές-ταξιδιώτες με φορτωτικά έγγραφα ή λοιπά συνοδευτικά φορολογικά στοιχεία μεταφοράς, ανεξαρτήτως του τρόπου μεταφοράς (οδική, αεροπορική, θαλάσσια), καθώς και τα είδη που μεταφέρονται με επαγγελματικά οχήματα μεταφοράς εμπορευμάτων, δημόσιας ή ιδιωτικής χρήσεως, δεν εμπίπτουν στην εφαρμογή της διαδικασίας απαλλαγής,
- αγαθά που προορίζονται για τον εξοπλισμό ή τον εφοδιασμό σκαφών αναψυχής και ιδιωτικών αεροσκαφών ή οποιουδήποτε άλλου μεταφορικού μέσου ιδιωτικής χρήσης :
- είδη που αγοράζονται από το προσωπικό των μεταφορικών μέσων που ενεργούν μεταφορές μεταξύ Ελλάδος και άλλων χωρών.

3.5. Απαλλαγές κατά την εισαγωγή αγαθών

Όσον αφορά στις απαλλαγές κατά την εισαγωγή, σύμφωνα με το άρθρο 23 του Ν.2859/2000 απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α. :

3.5.1 Απαλλαγή κατά την εισαγωγή αγαθών που προορίζονται για εξαγωγή ή για ενδοκοινοτική παράδοση (άρθρο 24, παρ. 1ζ, του Ν. 2859/2000)

Οι εισαγωγές αγαθών που πραγματοποιούνται από υποκείμενο στο φόρο, με σκοπό να αποτελέσουν αντικείμενο εξαγωγής ή ενδοκοινοτικής παράδοσης, αυτούσια ή μεταποιημένα, απαλλάσσονται από το φόρο προστιθεμένης αξίας μέχρι του ποσού των εξαγωγών ή ενδοκοινοτικών παραδόσεων που πραγματοποίησε ο υποκείμενος στο φόρο εισαγωγέας κατά την προηγούμενη δωδεκάμηνη χρονική ή δωδεκάμηνη διαχειριστική περίοδο και υπό την προϋπόθεση χρήσης Ειδικού Διπλοτύπου Δελτίου Απαλλαγής Φ.Π.Α.

Για την εφαρμογή της παραπάνω απαλλαγής έχει εκδοθεί η αριθ. ΠΟΛ 1194/27.08.2015 (ΦΕΚ Β' 1968) απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Γ.Γ.Δ.Ε., στην οποία ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις της διαδικασίας απαλλαγής από τον Φ.Π.Α. κατά την εισαγωγή αγαθών που προορίζονται για εξαγωγή ή για παράδοση σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., σε υποκείμενο σε Φ.Π.Α. πρόσωπο.

3.5.2 Επανεισαγόμενα προϊόντα (άρθρο 23 του Ν. 2859/2000)

Η επανεισαγωγή αγαθών πραγματοποιείται από το πρόσωπο που τα εξήγαγε και στην ίδια κατάσταση στην οποία ήταν όταν είχαν εξαχθεί και τα αγαθά εμπίπτουν στις διατάξεις περί επανεισαγόμενων αγαθών.

3.5.3 Εισαγωγή προϊόντων αλιείας (άρθρο 23 του Ν. 2859/2000)

Η εισαγωγή προϊόντων αλιείας από επιχειρήσεις θαλάσσιας αλιείας, στην κατάσταση που αλιεύτηκαν ή αφού υποβλήθηκαν σε εργασίες συντήρησης, με σκοπό την εμπορία τους και πριν από την πώλησή τους.

3.5.4 Τελωνειακό καθεστώς 42 (άρθρο 23 του Ν. 2859/2000 και απόφαση με αριθ.

ΠΟΛ. 1006/9.1.2015 της Γενικής Γραμματέως της Γ.Γ.Δ.Ε.– ΦΕΚ Β' 120)

Κατά την εφαρμογή του τελωνειακού καθεστώτος 42, η εισαγωγή πραγματοποιείται από:

- α) εισαγωγείς εγκατεστημένους στη χώρα μας,**
- β) εισαγωγείς εγκατεστημένους σε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε..**

Κατά τη θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία, με άμεση αποστολή σε άλλο κράτος-μέλος, εισπράττονται οι εισαγωγικοί δασμοί, εφαρμόζονται τυχόν μέτρα εμπορικής πολιτικής και απαλλάσσεται ο Φ.Π.Α., υπό την προϋπόθεση ότι τα αγαθά θα μεταφερθούν σε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε..

Οι τελωνειακές διατυπώσεις για τη θέση των εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία στη χώρα μας και για την άμεση αποστολή σε άλλο κράτος-μέλος πραγματοποιούνται υπό την προϋπόθεση ότι :

- α)** ο εγκατεστημένος στη χώρα μας εισαγωγέας διαθέτει ΑΦΜ/VIES στην Ελλάδα ή
- β)** ο εγκατεστημένος σε άλλο κράτος-μέλος της Ε.Ε. εισαγωγέας διαθέτει ΑΦΜ/VIES στην Ελλάδα, μέσω ορισμού φορολογικού αντιπροσώπου. Ο ορισμός φορολογικού αντιπροσώπου δεν απαιτείται, εφόσον ο εισαγωγέας ή ο τελωνειακός αντιπρόσωπος αυτού είναι κάτοχοι πιστοποιητικού ΑΕΟ (Authorised Economic Operator) και διαθέτουν σχετική έγκριση από την αρμόδια Τελωνειακή Περιφέρεια.

Δικαιολογητικά απαλλαγής από τον Φ.Π.Α. εισαγωγέων εγκατεστημένων στη χώρα μας :

- Τιμολόγιο εισαγωγής,
- Τιμολόγιο πώλησης από τον εισαγωγέα προς αγοραστή εγκατεστημένο σε άλλο κράτος-μέλος,
- Συμβόλαιο μεταφοράς ή φορτωτική,
- Τραπεζικά έγγραφα,
- Ανακεφαλαιωτικοί πίνακες

Δικαιολογητικά απαλλαγής από τον Φ.Π.Α. εισαγωγέων εγκατεστημένων σε άλλο κράτος-μέλος:

- Τιμολόγιο εισαγωγής,
- Συμβόλαιο μεταφοράς ή φορτωτική,
- Ανακεφαλαιωτικοί πίνακες

Οδηγίες για την εφαρμογή του Τελωνειακού Καθεστώτος 42 έχουν δοθεί με την αρ. πρωτ. ΠΟΛ 1045/8.04.2016 εγκύκλιο της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης), (ΑΔΑ: 69ΔΩΗ-6ΑΩ).

3.5.5 Εισαγωγή φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 23 του Ν. 2859/2000)

Η εισαγωγή αερίου μέσω συστήματος φυσικού αερίου ή μέσω οποιουδήποτε άλλου δικτύου, συνδεδεμένου με τέτοιο σύστημα φυσικού αερίου ή σε ανάντη δίκτυο αγωγών, ηλεκτρικής ενέργειας, θερμότητας ή ψύχους μέσω των δικτύων θέρμανσης ή ψύξης.

3.5.6 Απαλλαγές Φ.Π.Α. κατά την υπαγωγή αγαθών σε ανασταλτικά τελωνειακά καθεστώτα

Από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 25 και 17 του Ν.2859/2000 προβλέπεται απαλλαγή από τον Φ.Π.Α. των αγαθών που τίθενται σε ανασταλτικά τελωνειακά καθεστώτα (όπως, ενδεικτικά, προσωρινή εισαγωγή, τελωνειακή αποταμίευση, ελεύθερη ζώνη, ενεργητική τελειοποίηση, διαμετακόμιση). Τα καθεστώτα αυτά λέγονται ανασταλτικά, γιατί για όσο χρόνο τα αγαθά παραμένουν σε αυτά αναστέλλεται η είσπραξη του Φ.Π.Α., αλλά και των λοιπών επιβαρύνσεων. Η φορολογική υποχρέωση γεννάται και ο φόρος καθίσταται απαιτητός κατά την έξοδο των αγαθών από τα καθεστώτα αυτά.

3.5.7 Μεταποίηση μη κοινοτικών και εγχώριων πρώτων υλών (άρθρο 25 του Ν. 2859/2000 και απόφαση με αριθ. ΠΟΛ. 1020/19.1.2015 της Γενικής Γραμματέως της Γ.Γ.Δ.Ε. – ΦΕΚ Β' 225)

Για την απαλλαγή από το Φ.Π.Α απαιτείται :

- άδεια ενεργητικής τελειοποίησης (για μη κοινοτικές πρώτες ύλες),
- άδεια μεταποίησης (για εγχώριες πρώτες ύλες),
- υποβολή παραστατικού ενεργητικής τελειοποίησης για μη κοινοτικές πρώτες ύλες,
- αγορά εγχώριων πρώτων υλών χωρίς Φ.Π.Α.,
- υποβολή τελωνειακού παραστατικού Δ.Ε.Φ.Κ. (Δήλωση Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης) για τις εγχώριες πρώτες ύλες.

3.5.8. Με την αριθμ. ΠΟΛ.1026/16.02.2016 (ΦΕΚ Β' 577, ΑΔΑ: ΩΒΙΟΗ-Κ6Θ) απόφαση Γενικού Γραμματέα της Γ.Γ.Δ.Ε. και την αριθμ. ΠΟΛ.1043/7.04.2016 (ΑΔΑ: 7ΦΠΟΗ-ΜΓΒ) εγκύλιο της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης καθιερώθηκε διαδικασία και παρασχέθηκαν σχετικές οδηγίες για τη θέση μη κοινοτικών και εγχώριων εμπορευμάτων σε Ελεύθερη Ζώνη και συγκεκριμένα α) για την απαλλαγή από το φόρο προστιθέμενης αξίας κατά τη θέση εμπορευμάτων σε Ελεύθερη Ζώνη και β) για την καταβολή του φόρου προστιθέμενης αξίας κατά την έξοδο των εμπορευμάτων από την Ελεύθερη Ζώνη και την ανάλωσή τους στο εσωτερικό της χώρας.

3.6 Ειδικές απαλλαγές Φ.Π.Α.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 27 του Ν.2859/2000 καθορίζονται ορισμένες ειδικές περιπτώσεις απαλλαγών. Ειδικότερα, αναφέρουμε :

α) Η παράδοση και η εισαγωγή πλοίων που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για την εμπορική ναυσιπλοΐα, για την αλιεία από υποκείμενο στον φόρο του κανονικού καθεστώτος Φ.Π.Α. ή άλλη εκμετάλλευση ή για διάλυση ή για χρήση από τις ένοπλες δυνάμεις και το Δημόσιο, γενικά, η παράδοση και η εισαγωγή ναυαγοσωστικών και πλωτών μέσων επιθαλάσσιας αρωγής, καθώς και αντικειμένων και υλικών, εφόσον προορίζονται να ενσωματωθούν ή να χρησιμοποιηθούν στα πλοία, στα ναυαγοσωστικά και στα πλωτά μέσα της περίπτωσης αυτής. Εξαιρούνται τα σκάφη ιδιωτικής χρήσης, που προορίζονται για αναψυχή ή αθλητισμό.

β) Η παράδοση και η εισαγωγή αεροσκαφών που προορίζονται για χρήση από τις ένοπλες δυνάμεις και το δημόσιο, γενικά ή για εκμετάλλευση από αεροπορικές εταιρείες, οι οποίες εκτελούν κυρίως διεθνείς μεταφορές με κόμιστρο ή που

προορίζονται για διάλυση, καθώς και αντικειμένων και υλικών, εφόσον προορίζονται να ενσωματωθούν ή να χρησιμοποιηθούν σε αυτά,

- Η παράδοση και η εισαγωγή καυσίμων, λιπαντικών, τροφοεφοδίων και λοιπών αγαθών που προορίζονται για τον εφοδιασμό των πλοίων και αεροσκαφών, τα οποία απαλλάσσονται σύμφωνα με τις διατάξεις των περιπτώσεων α' και β'. Προκειμένου για τα πλοία και τα πλωτά μέσα της εμπορικής ναυσιπλοΐας εσωτερικού ή άλλης εκμετάλλευσης εσωτερικού, καθώς και για τα αλιευτικά σκάφη που αλιεύουν στα ελληνικά χωρικά ύδατα, η απαλλαγή περιορίζεται στα καύσιμα και λιπαντικά.
- Απαλλαγή στην εισαγωγή αγαθών που πραγματοποιείται στα πλαίσια των διπλωματικών και προξενικών σχέσεων.
- Απαλλαγή στην εισαγωγή αγαθών που πραγματοποιείται για τις ανάγκες Διεθνών Οργανισμών.
- Απαλλαγή στην εισαγωγή αγαθών που πραγματοποιείται για χρήση των ενόπλων δυνάμεων των άλλων κρατών-μελών, στα πλαίσια της συνθήκης του Βορειοατλαντικού Συμφώνου (NATO).

Σημειώνεται ότι για την εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων αυτών έχουν καθοριστεί συγκεκριμένες διαδικασίες με αποφάσεις Υπουργού Οικονομικών ή του Γενικού Γραμματέα της Γ.Γ.Δ.Ε..

4. ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΠΛΟΙΩΝ ΜΕ ΚΑΥΣΙΜΑ

4.1 Γενικά

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 1β' του άρθρου 78 του ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας» (ΦΕΚ Α' 265), όπως ισχύει, με τις οποίες έχει ενσωματωθεί στην εθνική νομοθεσία η παράγραφος 1γ' του άρθρου 14 της Οδηγίας 2003/96/EK (ΕΕ L 283/2003) «σχετικά με την αναδιάρθρωση του κοινοτικού πλαισίου φορολογίας των ενεργειακών προϊόντων και της ηλεκτρικής ενέργειας», απαλλάσσονται από τον Ε.Φ.Κ. τα ενεργειακά προϊόντα, που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα για την ναυσιπλοΐα στα ύδατα της Κοινότητας, συμπεριλαμβανομένης της επαγγελματικής αλιείας, εκτός από την περίπτωση χρησιμοποίησής τους σε ιδιωτικά σκάφη αναψυχής.

Ως «ιδιωτικά σκάφη αναψυχής» νοούνται οποιαδήποτε σκάφη χρησιμοποιούνται από τον ιδιοκτήτη τους ή το φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο τα χρησιμοποιεί βάσει μισθώσεως ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, για μη εμπορικούς σκοπούς και γενικότερα όταν δεν πρόκειται για τη μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων ή για την παροχή υπηρεσιών έναντι αμοιβής ή για τις ανάγκες των δημοσίων αρχών.

Επιπλέον, σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 3α' του άρθρου 10 του ν. 438/1976 (ΦΕΚ Α' 256) «Περί τουριστικών πλοίων και πλοιαρίων και ναυταθλητικών σκαφών», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, προβλέπεται απαλλαγή από τον δασμό και τον Ε.Φ.Κ. των καυσίμων που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για τον εφοδιασμό των επαγγελματικών πλοίων που εκτελούν επί κέρδει εργασίες.

Ο εφοδιασμός των δικαιούχων απαλλαγής πλοίων με καύσιμα, πραγματοποιείται από εταιρείες, οι οποίες έχουν λάβει άδεια εμπορίας αφορολόγητων ναυτιλιακών καυσίμων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 6 του Ν. 3054/2002 «Οργάνωση της αγοράς πετρελαιοειδών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 230), όπως ισχύει.

Ως προς τη χορήγηση της απαλλαγής από δασμό και Ε.Φ.Κ. του καυσίμου, το εκάστοτε αρμόδιο Τελωνείο Εφοδιασμού, στο οποίο και τηρούνται οι διατυπώσεις εφοδιασμού, εξετάζει κάθε φορά την πλήρωση του όρου της αναγκαιότητας, καθώς και των λοιπών προβλεπόμενων από τις κείμενες διατάξεις όρων και προϋποθέσεων χορήγησης της απαλλαγής και ακολούθως το Τελωνείο Φόρτωσης εποπτεύει και επιβεβαιώνει την παράδοση του καυσίμου στο πλοίο.

4.2 Κατηγορίες δικαιούχων επαγγελματικών πλοίων

Με τις ισχύουσες διατάξεις της παραγράφου 3β' του άρθρου 10 του Ν. 438/1976 ορίζονται οι κατηγορίες των επαγγελματικών πλοίων που δικαιούνται απαλλαγής του καυσίμου από δασμό και Ε.Φ.Κ., ως ακολούθως:

- α) Τα υπό ελληνική ή ξένη σημαία πλοία καθαρής χωρητικότητας 10 τουλάχιστον κόρων που εκτελούν πλόες εξωτερικού.
- β) Τα υπό ελληνική ή ξένη σημαία πλοία καθαρής χωρητικότητας 10 τουλάχιστον κόρων που εκτελούν μικτούς πλόες.
- γ) Τα υπό ελληνική ή ξένη σημαία πλοία καθαρής χωρητικότητας 10 τουλάχιστον κόρων που εκτελούν πλόες εσωτερικού.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν και:

- Ρυμουλκά – Ναυαγοσωστικά άνω των 10 κόρων
- Λάντζες άνω των 10 κόρων.

δ) Τα επαγγελματικά τουριστικά πλοία.

ε) Τα υπό ελληνική ή ξένη σημαία πλοία που εκτελούν επιστημονικές έρευνες ή εργασίες εκμετάλλευσης θαλάσσιου υπόγειου πλούτου.

στ) Τα αλιευτικά και σποργαλιευτικά σκάφη.

ζ) Άλλα πλοία, πλωτά μέσα και εν γένει ναυπηγήματα καθαρής χωρητικότητας πέντε (5) τουλάχιστον κόρων που εκτελούν θαλάσσιες επί κέρδει εργασίες εκτός λιμένα.

Στην κατηγορία αυτή ανήκουν και:

- Ρυμουλκά 5 έως 10 κόρων
- Πλωτοί γερανοί
- Σλέπια και δεξαμενόπλοια.

4.3 Διαδικασία εφοδιασμού πλοίων

4.3.1 Εφοδιασμός πλοίων με καύσιμα με απαλλαγή από τον Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης

Με τις ισχύουσες διατάξεις της αριθμ. Τ. 1940/41/14-4-2003 (ΦΕΚ Β' 516) Απόφασης του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (εφεξής Α.Υ.Ο.Ο.) «Τελωνειακές διαδικασίες εφοδιασμού πλοίων, αεροσκαφών, διπλωματικών αποστολών και λοιπών προορισμών με τροφοεφόδια, καπνικά, καύσιμα κ.λ.π.», καθορίζονται οι διαδικασίες εφοδιασμού με βάση την **αρχή της αναγκαιότητας**, δηλαδή με τις ποσότητες των εφοδίων που κρίνονται αναγκαίες για την παράδοση στο πλοίο, με σκοπό την εξυπηρέτηση των αναγκών του, καθώς και των επιβαινόντων σε αυτό και οι οποίες προσδιορίζονται από τη διάρκεια του ταξιδιού ή του πλου, τον αριθμό των επιβαινόντων, την κατηγορία του πλοίου και τη χωρητικότητα των δεξαμενών καυσίμων.

Για την εκτίμηση της αναγκαιότητας λαμβάνονται υπόψη μεταξύ των λοιπών προβλεπόμενων, κατά περίπτωση, δικαιολογητικών εγγράφων και οι εγγραφές που τηρούνται στο **Βιβλίο Ατελειών**.

Η διαδικασία του εφοδιασμού πλοίων πραγματοποιείται στο **Τελωνείο Εφοδιασμού** από τον εφοδιαστή, τον εφοπλιστή, τον πλοιοκτήτη ή τον πράκτορα του πλοίου:

- με τη χρήση του **εθνικού εντύπου της Δήλωσης Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης (Δ.Ε.Φ.Κ.)** στις περιπτώσεις κατά τις οποίες το πλοίο δεν δικαιούται πλήρη απαλλαγή από φορολογικές επιβαρύνσεις ή
- με την **τήρηση των διατυπώσεων της εξαγωγής**, όταν ενωσιακά εμπορεύματα απαλλασσόμενα από Φ.Π.Α. ή Ε.Φ.Κ. παραδίδονται για τον εφοδιασμό πλοίων ή αεροσκαφών ανεξαρτήτως προορισμού του πλοίου ή του αεροσκάφους, για τα οποία απαιτείται απόδειξη του εφοδιασμού, σύμφωνα με τις ισχύουσες ενωσιακές διατάξεις του άρθρου 269, παράγραφος 3, του Κανονισμού (ΕΕ) 952/13, χωρίς ωστόσο οι εφοδιασμοί αυτοί να εξομοιώνονται με εξαγωγές.

Ειδικότερα, με την αριθμ. ΔΤΔ Α 1068392/26.04.2016 εγκύκλιο της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης «Εξαγωγή και Έξοδος Εμπορευμάτων από το τελωνειακό έδαφος της Ένωσης στο πλαίσιο του Ενωσιακού Κώδικα – Αντικατάσταση της αριθμ. Δ19 Α 5013810 ΕΞ2014/03.06.2014»

δόθηκαν επικαιροποιημένες οδηγίες για τους εφοδιασμούς πλοίων και αεροσκαφών που πραγματοποιούνται με τις διατυπώσεις εξαγωγής. Σημειώνεται ότι η αποστολή εφοδίων σε πλοία και αεροσκάφη που σταθμεύουν σε λιμένες/αερολιμένες τρίτων χωρών, αποτελεί κανονική εξαγωγή.

Επισημαίνεται ότι με την αριθμ. ΔΤΔ Α 5022456 ΕΞ2015/23.10.2015 εγκύκλιο της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης (ΑΔΑ: ΒΜΞΠΗ-ΡΥΟ), με την οποία κοινοποιήθηκε η αριθμ. ΔΤΔ Α 5016701 ΕΞ 2015/31.07.2015 απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Γ.Γ.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 1698) «Υποχρεωτική ηλεκτρονική υποβολή των υποστηρικτικών της διασάφησης εξαγωγής εγγράφων», επικαιροποιήθηκαν και κωδικοποιήθηκαν - ανά κατηγορία επαγγελματικού πλοίου - τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χορήγηση της απαλλαγής από τον Ε.Φ.Κ. καυσίμων για τον εφοδιασμό των εν λόγω πλοίων, τα οποία και υποβάλλονται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά.

Τέλος, με την αριθμ. ΔΔΤΘΟΚ Γ 1028482ΕΞ2016/23-02-2016 εγκύκλιο του Γενικού Γραμματέα της Γ.Γ.Δ.Ε. (ΑΔΑ 6ΚΚΠΗ-03Ι) παρασχέθηκαν επικαιροποιημένες οδηγίες για τη συμπλήρωση της θέσης 1^α του Ενιαίου Διοικητικού Εγγράφου (Ε.Δ.Ε.) Εξαγωγής.

4.3.2 Εφοδιασμός πλοίων με ελεύθερα καύσιμα (φορολογημένα) με επιστροφή του Ε.Φ.Κ.

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του άρθρου 19 της αριθμ. Τ.1940/41/14-4-2003 Α.Υ.Ο.Ο. η χορήγηση πετρελαίου κίνησης από ελεύθερα αποθέματα (φορολογημένα) επιτρέπεται, μόνο, εφόσον στις περιοχές εφοδιασμού δεν υπάρχουν καύσιμα ναυτιλίας ή λόγοι αντικειμενικής αδυναμίας υπαγορεύουν διαφορετική αντιμετώπιση, οι οποίοι εξετάζονται με προσοχή από το αρμόδιο Τελωνείο μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου.

Για την επιστροφή του Ε.Φ.Κ. υποβάλλονται στην αρμόδια τελωνειακή αρχή τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- α) Αίτηση,
- β) Ακριβές αντίγραφο Μηνιαίου Δελτίου Παραλαβής Καυσίμων,
- γ) Δελτία Αποστολής ή Δελτία Αποστολής – Τιμολόγια που εκδίδονται από τον πρατηριούχο,

- δ) Υπεύθυνη Δήλωση του Ν. 1599/1986, με την οποία δηλώνεται ότι η χορηγηθείσα ποσότητα χρησιμοποιήθηκε για την κίνηση του σκάφους,
- ε) Φωτοαντίγραφο της σελίδας του Ημερολογίου Κίνησης,
- στ) Θεωρημένα φωτοαντίγραφα της πρώτης σελίδας του Βιβλίου Ατελειών.

4.3.3 Εφοδιασμός πλοίων με τροφοεφόδια με απλοποιημένη διαδικασία εφοδιασμού

Η διαδικασία εφοδιασμού πλοίων με τροφοεφόδια, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα υποκείμενα σε Ε.Φ.Κ. αλκοολούχα και καπνικά προϊόντα, διενεργείται με απλοποιημένη διαδικασία, όπως αυτή ορίζεται στα άρθρα 10-15 της αριθμ. Τ. 1940/41/14-4-2003 Α.Υ.Ο.Ο.

Ειδικότερα, με την παράγραφο 1 του άρθρου 11 της εν λόγω Α.Υ.Ο.Ο, για την εφαρμογή της απλοποιημένης διαδικασίας η εφοδιαστική επιχείρηση, αντί της κατάθεσης του προβλεπόμενου παραστατικού κατά την κανονική διαδικασία εφοδιασμού, εκδίδει Δελτίο Παράδοσης Εφοδίων (Δ.Π.Ε.).

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 13 της Α.Υ.Ο.Ο., μέσα στο μήνα που ακολουθεί τον προηγούμενο μήνα, κατά τον οποίο έγινε η παράδοση των εφοδίων, ή το δίμηνο, κατά περίπτωση, ο εφοδιαστής που πραγματοποίησε παραδόσεις εφοδίων, κατ' εφαρμογή της απλοποιημένης διαδικασίας, καταθέτει Συγκεντρωτικό Παραστατικό Εφοδιασμού (Σ.Π.Ε.), ανά μήνα και κατηγορία εφοδίων.

5. ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΙ ΑΕΡΟΣΚΑΦΩΝ

5.1 Γενικά

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις της παρ. 1α' του άρθρου 78 του ν. 2960/2001, με τις οποίες ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία η παρ. 1β' του άρθρου 14 της Οδηγίας 2003/96/EK, απαλλάσσονται από τον Ε.Φ.Κ. τα ενεργειακά προϊόντα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν ως καύσιμα για τις αεροπορικές μεταφορές, εκτός των ιδιωτικών πτήσεων αναψυχής.

Ως «ιδιωτική πτήση αναψυχής» νοείται η χρησιμοποίηση του σκάφους από τον ιδιοκτήτη ή από φυσικό ή νομικό πρόσωπο, το οποίο τα χρησιμοποιεί βάσει μισθώσεως ή με οποιοδήποτε άλλο τρόπο, για μη εμπορικούς σκοπούς και ειδικότερα, όταν δεν πρόκειται για την μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων ή για την παροχή υπηρεσιών έναντι αμοιβής ή για τις ανάγκες των δημόσιων αρχών.

5.2 Εφοδιασμός αεροσκαφών με απαλλαγή από τον Ε.Φ.Κ.

Όσον αφορά στις εθνικές κανονιστικές διατάξεις, που αφορούν στην διαδικασία του εφοδιασμού αεροσκαφών με καύσιμα με απαλλαγή από τον Ε.Φ.Κ., σημειώνεται ότι αυτή πραγματοποιείται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της αριθμ. Τ.1940/41/14-4-2003 A.Y.O.O.

Επίσης, με την αριθμ. Δ.81/16/A0018/19-1-2006 Εγκύλιο Διαταγή Υπουργείου Οικονομικών (εφεξής Ε.Δ.Υ.Ο.) έχουν δοθεί διευκρινίσεις, αναφορικά με τα δικαιολογητικά απόδειξης, ότι τα αεροσκάφη χρησιμοποιούνται πράγματι για τη μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων έναντι αμοιβής (δημόσια μεταφορά) και δεν εμπίπτουν στην έννοια των ιδιωτικών πτήσεων αναψυχής. Συγκεκριμένα, απαιτείται η προσκόμιση:

- α) Πιστοποιητικού νηολόγησης** του αεροσκάφους (Certificate of Registration), που εκδίδεται από τη χώρα στην οποία είναι νηολογημένο το αεροσκάφος.
- β) Πιστοποιητικού Αερομεταφορέα** (Air Operator Certificate), που εκδίδει η αεροπορική αρχή της χώρας, στην οποία ο αερομεταφορέας ασκεί επιχειρησιακές δραστηριότητες και στο οποίο περιλαμβάνονται τα ενταγμένα αεροσκάφη, με τα οποία ο αερομεταφορέας εκτελεί το πτητικό του έργο.

Ειδικότερα, από το εν ισχύ Πιστοποιητικό Αερομεταφορέα (Α.Ο.С.) πρέπει να προκύπτει ότι ο αερομεταφορέας, που αιτείται τον ατελή εφοδιασμό, εκμεταλλεύεται τα αεροσκάφη για εμπορικούς σκοπούς (μεταφορά επιβατών, ταχυδρομείου ή εμπορευμάτων έναντι αμοιβής) και το συγκεκριμένο αεροσκάφος, για το οποίο προορίζεται το καύσιμο, είναι ενταγμένο στον ως άνω αερομεταφορέα για την άσκηση του συγκεκριμένου πτητικού έργου και όχι διαφορετικού από αυτό, για το οποίο του χορηγήθηκε η άδεια εκμετάλλευσης.

6. ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣ ΕΠΑΝΕΞΑΓΩΓΗ

6.1 Έννοια του καθεστώτος

Το καθεστώς της Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή (Ενεργητική Τελειοποίηση) αποτελεί ανασταλτικό καθεστώς, που έχει ως σκοπό την ενίσχυση και προώθηση των εξαγωγών σε τρίτες χώρες, καθώς και την διατήρηση και την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ενωσιακής μεταποιητικής βιομηχανίας σε διεθνές επίπεδο.

Βασική αρχή του καθεστώτος αποτελεί η αναστολή των δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων, που αναλογούν σε προϊόντα τρίτων χωρών τα οποία εισάγονται στο Ενωσιακό τελωνειακό έδαφος, με σκοπό να υποστούν μια ή περισσότερες εργασίες τελειοποίησης και στην συνέχεια να επανεξαχθούν ως μεταποιημένα προϊόντα σε τρίτες χώρες.

Εναλλακτικά τα εμπορεύματα αυτά δύνανται να τεθούν σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός του Ενωσιακού τελωνειακού εδάφους, με την προϋπόθεση της καταβολής των δασμών και λοιπών επιβαρύνσεων που αναλογούν στα εμπορεύματα κατά την στιγμή γένεσης της τελωνειακής οφειλής (άρθρο 85(1) του Καν.(ΕΕ) 952/13) ή, κατόπιν αιτήσεως του διασαφιστή, το ποσό των επιβαρύνσεων υπολογίζεται με βάση τη δασμολογική κατάταξη, τη δασμολογητέα αξία, την ποσότητα, τη φύση και την καταγωγή των εμπορευμάτων που είχαν υπαχθεί στο καθεστώς (άρθρο 86(3) του Καν.(ΕΕ) 952/13).

Ο όρος τελειοποίηση (μεταποίηση) προβλέπει οποιαδήποτε μεταποιητική δραστηριότητα, από την απλή επανασυσκευασία προϊόντων ως την πλέον σύνθετη μεταποιητική δραστηριότητα.

6.2 Άδεια υπαγωγής στο καθεστώς

Το καθεστώς απευθύνεται σε πρόσωπα ή εταιρείες εγκαταστημένες εντός της Ε.Ε.

Επίσης χρήση των διατάξεων του καθεστώτος μπορούν να κάνουν πρόσωπα ή εταιρείες, οι οποίες βρίσκονται εκτός της Ε.Ε., με την προϋπόθεση ότι τα υπό μεταποίηση εμπορεύματα δεν έχουν εμπορικό χαρακτήρα.

Η υπαγωγή των εμπορευμάτων στο καθεστώς της Τελειοποίησης προς Επανεξαγωγή προϋποθέτει την έκδοση σχετικής άδειας, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή.

Αίτηση μπορεί να υποβληθεί από το πρόσωπο που πραγματοποιεί την μεταποίηση ή από το πρόσωπο εκείνο που έχει αναλάβει να εκτελέσει τις εργασίες τελειοποίησης, εκ μέρους κάποιου άλλου.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την υποβολή της αίτησης αποτελεί σαφής αναγραφή σε αυτή από τον αιτούντα εάν σε περίπτωση γένεσης τελωνειακής οφειλής επιθυμεί το ποσό των επιβαρύνσεων να υπολογιστεί σύμφωνα με τη δασμολογική κατάταξη, τη δασμολογητέα αξία, την ποσότητα, τη φύση και την καταγωγή των εμπορευμάτων που είχαν υπαχθεί στο καθεστώς (άρθρο 86(3) του Καν.(ΕΕ) 952/13).

Η δήλωση αυτή αποκτά ιδιαίτερη σημασία, κυρίως, για τις περιπτώσεις όπου πρόκειται να υπαχθούν στο καθεστώς εμπορεύματα που υπόκεινται σε μέτρα γεωργικής ή εμπορικής πολιτικής, σε προσωρινό ή οριστικό δασμό αντιντάμπινγκ, σε αντισταθμιστικό δασμό, σε μέτρα διασφάλισης ή σε πρόσθετο δασμό, αφού στις περιπτώσεις εξετάζεται, υποχρεωτικά, κατά περίπτωση και ανά αίτημα "εάν η υπαγωγή στο καθεστώς των εν λόγω εμπορευμάτων μπορεί να θίξει τα συμφέροντα των Ενωσιακών παραγωγών αντίστοιχων προϊόντων" (εξέταση των οικονομικών όρων- άρθρο 211(4)(β) του Καν.(ΕΕ) 952/13).

Η εξέταση αυτή διεξάγεται στο πλαίσιο των εργασιών των Ενωσιακών οργάνων και, για την αποφυγή καθυστερήσεων στην έκδοση άδειας, οι ενδιαφερόμενοι που επιθυμούν να θέσουν στο καθεστώς κάποιο από τα παραπάνω εμπορεύματα θα πρέπει να συμβουλεύονται τις αρμόδιες για την έκδοση άδειας τελωνειακές αρχές.

6.3 Χρονικές προθεσμίες που διέπουν το καθεστώς

Η ισχύς της άδειας δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, με εξαίρεση τα ευαίσθητα γεωργικά προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα 71-02 του Καν.(ΕΕ) 2446/2015 όπου η προθεσμία περιορίζεται έως τα τρία (3) έτη.

Η προθεσμία εκκαθάρισης του καθεστώτος είναι ανάλογη του χρόνου που απαιτείται για την πραγματοποίηση των εργασιών τελειοποίησης και την διάθεση των μεταποιημένων προϊόντων.

6.4 Άδεια η οποία περιλαμβάνει περισσότερα του ενός Κράτη Μέλη

Το καθεστώς της τελειοποίησης προς επανεξαγωγή προβλέπει την δυνατότητα μεταποίησης των εισαγομένων προϊόντων σε περισσότερα του ενός Κράτη-Μέλη, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου και έκδοση ανάλογης άδειας, που θα καλύπτει το σύνολο της μεταποιητικής διαδικασίας.

Η αίτηση για την τέτοιου τύπου Άδεια υποβάλλεται στις Τελωνειακές Αρχές που είναι αρμόδιες για τον τόπο όπου τηρούνται οι κύριες λογιστικές καταχωρήσεις του αιτούντος.

Επιπλέον διευκρινίζεται ότι άδεια, η οποία περιλαμβάνει περισσότερα του ενός Κράτη Μέλη μπορεί κατά περίπτωση να εκδοθεί για το σύνολο των Ειδικών Καθεστώτων, όπως αναφέρεται στο άρθρο 211 του Καν.(ΕΕ) 952/13.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τις τελωνειακές αρχές, που είναι αρμόδιες για την έκδοση αυτού του τύπου αδειών, παρέχονται στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και στην διαδικτυακή πύλη (portal) των Ελληνικών Τελωνείων.

6.5 Σχετικές διατάξεις

- Τα άρθρα 85(1) & 86(3), 255-258 του Καν.(ΕΕ) 952/13
- Τα άρθρα 72-74 & 76, 240-241 του Καν. (ΕΕ) 2246/15
- Τα άρθρα 324-325 του Καν. (ΕΕ) 2247/15
- Το άρθρο 55(8)(β) του Καν. (ΕΕ) 341/16 καθώς και
- Η αριθμ. ΔΔΘΤΟΚ Δ 1067367 /26.04.2016 εγκύκλιος της Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης, με θέμα "Κοινοποίηση των διατάξεων εφαρμογής του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα που αφορούν τη χρήση των Ειδικών Καθεστώτων, εκτός της Διαμετακόμισης".

7. ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΣ ΕΠΑΝΕΙΣΑΓΩΓΗ

7.1 Έννοια του καθεστώτος

Το καθεστώς της Τελειοποίησης προς Επανεισαγωγή (Παθητική Τελειοποίηση) είναι το τελωνειακό καθεστώς βάσει των διατάξεων του οποίου επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις, η προσωρινή εξαγωγή Ενωσιακών εμπορευμάτων σε τρίτες προς την Ε.Ε. χώρες για τελειοποίηση και επανεισαγωγή των μεταποιημένων προϊόντων, έχοντας ως βάση για τον υπολογισμό της τελωνειακής οφειλής το κόστος των εργασιών τελειοποίησης που διενεργούνται εκτός του τελωνειακού εδάφους της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το καθεστώς επιτρέπει στους δικαιούχους να επωφεληθούν από το χαμηλότερο κόστος εργασίας, που ενδέχεται να υπάρχει εκτός Ε.Ε., ενθαρρύνει την χρήση Ενωσιακών πρώτων υλών για την παραγωγή τελικών προϊόντων, ώστε τα επανεισαγόμενα εμπορεύματα να τύχουν ευνοϊκότερης δασμολογικής μεταχείρισης.

Επίσης, στα πλαίσια των διατάξεων του συστήματος «σταθερών ανταλλαγών», προβλέπεται η δυνατότητα επιστροφής σε τρίτη χώρα ενός προϊόντος, με σκοπό την επισκευή του ή την αντικατάστασή του από κάποιο άλλο (προϊόν αντικατάστασης).

7.2 Άδεια υπαγωγής στο καθεστώς

Απαραίτητη προϋπόθεση για την υπαγωγή στο καθεστώς Τελειοποίησης προς Επανεισαγωγή (Παθητική Τελειοποίηση) είναι η έκδοση άδειας, η οποία χορηγείται ύστερα από εξέταση της αίτησης και των συνημμένων σε αυτή δικαιολογητικών. Επιπλέον, οι τελωνειακές αρχές δύνανται να μην προχωρήσουν σε έκδοση άδειας όταν το αίτημα αφορά σε μεταποίηση ευαίσθητων γεωργικών προϊόντων του παραρτήματος 71-02 του Καν. (ΕΕ) 2446/2015 και κατά την συγκεκριμένη χρονική περίοδο υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι με την μεταποιητική πράξη που

Θα πραγματοποιηθεί ενδέχεται να προκληθεί βλάβη στα ουσιώδη συμφέροντα των Ενωσιακών παραγωγών.

Η άδεια για την υπαγωγή στο καθεστώς χορηγείται σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, εγκαταστημένα στην Ε.Ε., εφόσον παρέχουν τα εχέγγυα κατά την άποψη της Τελωνειακής Αρχής.

Η διάρκεια της ισχύος της άδειας δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, ενώ για τα ευαίσθητα γεωργικά προϊόντα που αναφέρονται στο παράρτημα 71-02 του Καν. (ΕΕ) 2446/2015 η διάρκεια περιορίζεται έως τα τρία (3) έτη.

7.3 Σχετικές διατάξεις

- Τα άρθρα 255, 259-262 του Καν.(ΕΕ) 952/13
- Τα άρθρα 75, 240, 242-243 του Καν. (ΕΕ) 2246/15

8. ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗ

Το καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης αποτελεί ειδικό καθεστώς, το οποίο επιτρέπει την είσοδο και την αποθήκευση μη ενωσιακών εμπορευμάτων σε αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης, οι οποίες είναι εγκεκριμένες από την Τελωνειακή Υπηρεσία και στις οποίες τα εν λόγω εμπορεύματα μπορούν να παραμείνουν για απεριόριστο χρονικό διάστημα, με αναστολή καταβολής των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων που τους αναλογούν έως την εκκαθάριση του καθεστώτος.

Δικαίωμα σύστασης αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης κατέχουν τα πρόσωπα που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα (εισαγωγείς, αποθηκευτικές επιχειρήσεις, μεταφορικές εταιρείες, εφοδιαστικές επιχειρήσεις κλπ).

Οι αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

A) Δημόσιες αποθήκες (τύπου I, II, III), στις οποίες μπορεί να αποταμιεύσει εμπορεύματα οποιοδήποτε πρόσωπο.

B) Ιδιωτικές αποθήκες, στις οποίες αποταμιεύει τα εμπορεύματά του μόνο ο κάτοχος της άδειας λειτουργίας της αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης.

Στις αποθήκες τελωνειακής αποταμίευσης μπορούν να τοποθετηθούν οποιαδήποτε μη ενωσιακά εμπορεύματα. Εάν, όμως, πρόκειται για εμπορεύματα επικίνδυνα για την δημόσια τάξη, ασφάλεια, υγεία, περιβάλλον κλπ, τότε πρέπει να υπάρχουν οι απαραίτητες άδειες που προβλέπονται από την σχετική νομοθεσία και εκδίδονται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες.

Για την απόκτηση άδειας λειτουργίας αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης πρέπει να πραγματοποιηθούν οι κάτωθι ενέργειες:

α) Ο ενδιαφερόμενος απευθύνεται στο Τελωνείο στο οποίο υπάγονται, κατά χωρική αρμοδιότητα, οι αποθηκευτικές εγκαταστάσεις για τις οποίες ζητείται η άδεια λειτουργίας αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης, προκειμένου το Τελωνείο να διενεργήσει αυτοψία των χώρων.

β) Μετά από την αυτοψία ο ενδιαφερόμενος απευθύνεται στην αρμόδια Τελωνειακή Περιφέρεια (σύμφωνα με τις οδηγίες που του δίδονται από το Τελωνείο), όπου συμπληρώνει την αίτηση για την χορήγηση άδειας αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης.

Μαζί με την αίτηση συνυποβάλλονται και τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- καταστατικό - έναρξη επιτηδεύματος,
- απόσπασμα ποινικού μητρώου του νόμιμου εκπροσώπου της αιτούσας εταιρίας,
- τοπογραφικό σχέδιο και άδεια ανέγερσης του κτιρίου,
- πιστοποιητικό πυροσβεστικής κάλυψης,
- έγγραφα κυριότητας ή μίσθωσης του χώρου,
- λογιστικό σχέδιο παρακολούθησης των εμπορευμάτων.

γ) Η αρμόδια Τελωνειακή Περιφέρεια, αφού εξετάσει την αίτηση του ενδιαφερομένου, προβαίνει στην έκδοση της εν λόγω άδειας ή στην αιτιολογημένη απόρριψη αυτής.

Για την απόκτηση της άδειας λειτουργίας της αποθήκης απαιτούνται επίσης:

- α) Κατάθεση εγγύησης η οποία εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 89 του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα (Καν. 952/13).
- β) Καταβολή διοικητικού κόστους για την λειτουργία της αποθήκης, το οποίο είναι ανάλογο του εμβαδού της αποθήκης και υπολογίζεται σε 500 ευρώ για κάθε στεγασμένο χώρο μέχρι 1.000 τ.μ. ή υπαίθριο χώρο μέχρι 10.000 τ.μ. Σε περίπτωση υπέρβασης των παραπάνω ορίων, το διοικητικό κόστος αυξάνεται με ανάλογο επιμερισμό του ανωτέρω ποσού, ενώ το συνολικό ποσό δεν μπορεί να υπερβεί τα 3.000 ευρώ για κάθε άδεια αποθήκης αποταμίευσης.

Για τη λειτουργία των αποθηκών τελωνειακής αποταμίευσης απαιτούνται τόσο η τήρηση της λογιστικής αποθήκης από τον διαχειριστή, όπου καταγράφονται πληροφορίες σχετικές με την διακίνηση των αποταμιευμένων εμπορευμάτων, όπως τα στοιχεία των παραστατικών εισόδου και εξόδου, οι αποταμιευμένες ποσότητες

κλπ, όσο και η κατάθεση κατάστασης αποθεμάτων στο Τελωνείο Ελέγχου σε μηνιαία βάση.

Για την είσοδο των εμπορευμάτων στην αποθήκη απαιτείται καταρχήν η προσκόμισή τους στο Τελωνείο, όπου κατατίθεται από τον κάτοχό τους διασάφηση αποταμίευσης. Μετά από την ολοκλήρωση των ελέγχων από το Τελωνείο εκδίδεται άδεια παραλαβής των εμπορευμάτων. Τότε, τα εμπορεύματα μπορούν να οδηγηθούν στην εγκεκριμένη αποθήκη τελωνειακής αποταμίευσης, όπου και παραμένουν στην κατάσταση που εισήχθησαν.

Κατά την παραμονή των εμπορευμάτων στην αποθήκη τελωνειακής αποταμίευσης, αυτά μπορούν, κατόπιν σχετικής έγκρισης της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής, να υποβάλλονται στις συνήθεις εργασίες του Παραρτήματος 71-03 του Καν. (ΕΕ) 2446/15, να εξέρχονται προσωρινά από αυτή, προκειμένου να υποβάλλονται στις εν λόγω συνήθεις εργασίες ή για οποιοδήποτε άλλο τεκμηριωμένο λόγο, καθώς και να συναποθηκεύονται με ενωσιακά εμπορεύματα αρκεί να είναι δυνατή, ανά πάσα στιγμή, η εξακρίβωση του τελωνειακού χαρακτήρα των εμπορευμάτων.

Για να εξέλθουν τα εμπορεύματα από την αποθήκη πρέπει να κατατεθεί διασάφηση με την οποία αυτά υπάγονται σε άλλο τελωνειακό καθεστώς (επανεξαγωγή, θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία και ανάλωση, διαμετακόμιση, θέση σε ελεύθερη κυκλοφορία και άμεση αποστολή σε άλλο κράτος-μέλος, τελειοποίηση προς επανεξαγωγή κλπ). Στην περίπτωση εξόδου των εμπορευμάτων από την αποθήκη, προκειμένου να διατεθούν στην κατανάλωση, πρέπει να γίνει καταβολή των αναλογουσών δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων. Το Τελωνείο διενεργεί τους ελέγχους που απαιτούνται και εκδίδει άδεια παραλαβής των εμπορευμάτων. Βάσει αυτής της άδειας μπορούν να εξέλθουν από την αποθήκη.

Επίσης, τα εμπορεύματα που προέρχονται από καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης μπορούν να καταστρέφονται ή να εγκαταλείπονται υπέρ του Δημοσίου.

Το καθεστώς τελωνειακής αποταμίευσης διέπεται από τις ακόλουθες διατάξεις:

- Άρθρα 210-225 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) και 237-242 του Καν. (ΕΕ) 952/13 για τη θέσπιση Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Άρθρα 161-183 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) και 201-203 του Καν. (ΕΕ) 2446/15, όσον αφορά λεπτομερείς κανόνες σχετικούς με ορισμένες από τις διατάξεις του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Άρθρα 258-271 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) του Καν. (ΕΕ) 2447/15 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Άρθρα 22-23 του Καν. (ΕΕ) 341/16 όσον αφορά μεταβατικούς κανόνες για ορισμένες διατάξεις του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Αριθμ. Τ.1460/10/Γ0019/21-03-2002 Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών «Λειτουργία του καθεστώτος της Τελωνειακής Αποταμίευσης» (ΦΕΚ Β' 468), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

9. ΑΠΟΘΗΚΕΣ ΑΝΕΦΟΔΙΑΣΜΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 37 ΚΑΝ. (ΕΚ) 612/09

Οι αποθήκες ανεφοδιασμού του άρθρου 37 του Καν. (ΕΚ) 612/09, είναι οι χώροι στους οποίους εισέρχονται κοινωνικά προϊόντα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (Κ.Α.Π.), τα οποία δικαιούνται επιστροφής κατά την εξαγωγή.

Δικαίωμα σύστασης αποθήκης ανεφοδιασμού του άρθρου 37 του Καν. (ΕΚ) 612/09 κατέχουν τα πρόσωπα που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα και κυρίως οι εφοδιαστικές επιχειρήσεις.

Για την απόκτηση έγκρισης λειτουργίας αποθήκης ανεφοδιασμού του άρθρου 37 του Καν. (ΕΚ) 612/09 πρέπει να πραγματοποιηθούν οι παρακάτω ενέργειες:

α) Ο ενδιαφερόμενος απευθύνεται στο Τελωνείο στο οποίο υπάγονται, κατά χωρική αρμοδιότητα, οι αποθηκευτικές εγκαταστάσεις, για τις οποίες ζητείται η έγκριση λειτουργίας αποθήκης ανεφοδιασμού, προκειμένου το Τελωνείο να διενεργήσει αυτοψία των χώρων.

β) Μετά από την αυτοψία ο ενδιαφερόμενος απευθύνεται στην αρμόδια Τελωνειακή Περιφέρεια (σύμφωνα με τις οδηγίες που του δίδονται από το Τελωνείο), όπου συμπληρώνει την αίτηση για την έγκριση λειτουργίας της αποθήκης.

Μαζί με την αίτηση συνυποβάλλονται και τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- υπεύθυνη δήλωση, με την οποία ο εναποθηκευτής δεσμεύεται ότι θα φορτώνει τα προϊόντα ως έχουν, ή κατεψυγμένα ή και συσκευασμένα για ανεφοδιασμό στην Κοινότητα των πλοίων που προορίζονται για την θαλάσσια ναυσιπλοία, των αεροσκαφών που εξυπηρετούν τις διεθνείς γραμμές, συμπεριλαμβανομένων και των ενδοκοινοτικών γραμμών και των εξέδρων γεώτρησης,
- καταστατικό - έναρξη επιτηδεύματος,
- απόσπασμα ποινικού μητρώου του νόμιμου εκπροσώπου του εναποθηκευτή,
- τοπογραφικό σχέδιο και άδεια ανέγερσης του κτιρίου,
- πιστοποιητικό πυροσβεστικής κάλυψης,
- έγγραφα κυριότητας ή μίσθωσης του χώρου,
- λογιστικό σχέδιο παρακολούθησης των εμπορευμάτων,
- έγκριση εφαρμογής απλοποιημένων διαδικασιών κατά τον εφοδιασμό.

Για την απόκτηση της έγκρισης λειτουργίας της αποθήκης απαιτείται, επίσης, κατάθεση εγγυητικής επιστολής στο Τελωνείο, η οποία καλύπτει το 20% των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων των εμπορευμάτων, που βρίσκονται ανά πάσα στιγμή στην αποθήκη.

Είναι δυνατή η ταυτόχρονη λειτουργία αποθήκης ανεφοδιασμού του άρθρου 37 του Καν. (ΕΚ) 612/09 και αποθήκης τελωνειακής αποταμίευσης στον ίδιο χώρο, υπό την προϋπόθεση ότι ο διαχειριστής της αποθήκης κατέχει τις σχετικές άδειες και εγκρίσεις που απαιτούνται.

Τα κοινοτικά προϊόντα της Κ.Α.Π, τα οποία δικαιούνται επιστροφής κατά την εξαγωγή, εισέρχονται και τοποθετούνται στην αποθήκη υπό την κάλυψη παραστατικού εξαγωγής, το οποίο έχει κατατεθεί και έχει γίνει αποδεκτό από το αρμόδιο Τελωνείο.

Με την είσοδο των εμπορευμάτων στην αποθήκη ανεφοδιασμού, η οποία βρίσκεται υπό τελωνειακό έλεγχο, το Τελωνείο ενημερώνει τον αρμόδιο Οργανισμό Πληρωμών & Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού & Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), ο οποίος προκαταβάλει στον δικαιούχο το ποσό της επιδότησης που δικαιούται.

Τα προϊόντα που εξέρχονται από τις αποθήκες ανεφοδιασμού μπορούν να πάρουν μόνο έναν προορισμό, δηλαδή να αποτελέσουν εφόδια πλοίων, αεροσκαφών ή εξεδρών γεώτρησης.

Για την έξοδο των εμπορευμάτων από την αποθήκη ανεφοδιασμού, ο ενδιαφερόμενος συμπληρώνει ένα Δελτίο Παράδοσης Επιδοτούμενων Εφοδίων, το

οποίο μπορεί ταυτόχρονα να είναι και Δελτίο Αποστολής και οδηγεί τα προϊόντα στο πλοίο, στο αεροσκάφος ή στην εξέδρα γεώτρησης, όπου γίνεται πράξη παράδοσης-παραλαβής, ενώ μπορεί κατά την φόρτωση να υποστεί και τελωνειακό έλεγχο.

Κατά την διάρκεια της εναποθήκευσης, υπάρχει η δυνατότητα μεταφοράς των εμπορευμάτων σε άλλη αποθήκη ανεφοδιασμού εντός της χώρας ή της Κοινότητας, υπό την κάλυψη παραστατικού Τ5, το οποίο κατατίθεται στο Τελωνείο πριν από την έξοδο των προϊόντων από την αποθήκη.

Στην περίπτωση που τα αποθηκευμένα προϊόντα δεν μπορούν να πάνε στον προορισμό τους για οποιοδήποτε λόγο (όπως, στις περιπτώσεις που παρήλθε η ημερομηνία λήξεως τους), ο κάτοχος είναι υποχρεωμένος να επιστρέψει το ποσό των δασμών προσαυξημένο κατά 20% ή προσαυξημένο κατά 40%, σε περίπτωση που η επιστροφή έχει γίνει σε άλλο κράτος-μέλος, λόγω του ότι οι επιδοτήσεις είχαν προκαταβληθεί ωσάν το εμπόρευμα να είχε γίνει ήδη εφόδιο.

Οι διατάξεις που αφορούν στις αποθήκες ανεφοδιασμού του άρθρου 37 του Καν. (ΕΚ) 612/09 είναι:

- Το άρθρο 37 του Καν. (ΕΚ) 612/09 για τις κοινές λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος των επιστροφών κατά την εξαγωγή για τα γεωργικά προϊόντα.
- Η αριθμ. Τ.1950/42/Γ0019/03/14-4-2003 Α.Υ.Ο. «Αποθήκες ανεφοδιασμού άρθρου 40 Καν. (ΕΚ) 800/99» (ΦΕΚ Β' 510).

10. ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΖΩΝΕΣ

10.1 Γενικές πληροφορίες

Οι Ελεύθερες Ζώνες αποτελούν ειδικό καθεστώς και λειτουργούν σε τμήματα του τελωνειακού εδάφους της Κοινότητας, χωρισμένα από το υπόλοιπο εν λόγω τελωνειακό έδαφος, εντός των οποίων τα εισερχόμενα μη ενωσιακά εμπορεύματα, αφενός μεν από δασμολογική άποψη και άποψη εμπορικής πολιτικής θεωρούνται ως μη ευρισκόμενα στο τελωνειακό έδαφος της Κοινότητας, αφετέρου δε τα εγχώρια ή τελούντα σε ελεύθερη κυκλοφορία εμπορεύματα αποτελούν, κατά κανόνα, αντικείμενα εξαγωγής.

Ο ενδιαφερόμενος για την ίδρυση Ελεύθερης Ζώνης υποβάλλει αίτηση στην Γενική Διεύθυνση Τελωνείων & Ε.Φ.Κ. της Γ.Γ.Δ.Ε. του Υπουργείου Οικονομικών, η οποία συνοδεύεται από μελέτη σκοπιμότητας, στην οποία αναλύονται:

- α) η προσδοκώμενη συμβολή της Ελεύθερης Ζώνης στην αύξηση της εμπορευματικής διακίνησης μη κοινοτικών εμπορευμάτων, σε συνδυασμό με τα αναμενόμενα, γενικότερα, οικονομικά οφέλη από την λειτουργία της,
- β) ο προβλεπόμενος και/ή υπάρχων όγκος διακινούμενων μη κοινοτικών εμπορευμάτων μέσω της προτεινόμενης Ελεύθερης Ζώνης,
- γ) τα παρεχόμενα εχέγγυα για την σωστή διοίκηση ή εκμετάλλευση της Ελεύθερης Ζώνης, καθώς και για την σωστή διαχείριση των εμπορευμάτων.

Με την απόφαση ίδρυσης της Ελεύθερης Ζώνης, για την υπογραφή της οποίας αρμόδιος είναι ο Γενικός Γραμματέας Δημοσίων Εσόδων, ορίζεται ο Φορέας Διοίκησης της Ελεύθερης Ζώνης, καθώς και το γενικό πλαίσιο λειτουργίας της.

Η λειτουργία της Ελεύθερης Ζώνης αρχίζει μετά από την έκδοση απόφασης του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων & Ε.Φ.Κ., με την οποία εγκρίνεται η λογιστική αποθήκης που θα τηρείται, καθορίζονται οι εφαρμοζόμενες τελωνειακές διαδικασίες, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, ώστε να ικανοποιείται ο τελωνειακός έλεγχος.

10.2 Χαρακτηριστικά των Ελευθέρων Ζωνών

Ένα βασικό χαρακτηριστικό της Ελεύθερης Ζώνης είναι η ύπαρξη περίφραξης, της οποίας η περίμετρος και τα σημεία εισόδου-εξόδου, τα οποία καθορίζονται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή, υπόκεινται σε τελωνειακή επιτήρηση.

Τα πρόσωπα, καθώς και τα οχήματα που εισέρχονται στην Ελεύθερη Ζώνη υποβάλλονται σε έλεγχο και μπορεί να απαγορευθεί η είσοδός τους, εφόσον δεν παρέχουν τα απαραίτητα εχέγγυα.

Ο έλεγχος των εισερχόμενων και εξερχόμενων εμπορευμάτων ενεργείται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή στα σημεία εισόδου-εξόδου της Ελεύθερης Ζώνης, γι' αυτό πρέπει να προσκομίζονται και να κατατίθενται, στον οριζόμενο τελωνειακό υπάλληλο, αντίγραφα των εγγράφων μεταφοράς.

Η διάρκεια παραμονής των εμπορευμάτων στην Ελεύθερη Ζώνη είναι απεριόριστη.

Στην Ελεύθερη Ζώνη μπορούν να εισέρχονται ενωσιακά και μη ενωσιακά εμπορεύματα.

Για τα ενωσιακά εμπορεύματα απαιτείται η απόδειξη του κοινοτικού χαρακτήρα αυτών, σε διαφορετική περίπτωση λογίζονται ως μη ενωσιακά εμπορεύματα για την εφαρμογή των εισαγωγικών δασμών και ως ενωσιακά για την εφαρμογή εξαγωγικών δασμών.

Τα εμπορεύματα μπορούν να εισάγονται στην Ελεύθερη Ζώνη:

- Άμεσα, δηλαδή απευθείας από την θάλασσα, οπότε σε αυτήν την περίπτωση δεν πραγματοποιούνται τελωνειακές διατυπώσεις, όμως, ο διαχειριστής είναι υποχρεωμένος να κάνει τις σχετικές εγγραφές στην λογιστική αποθήκης και να ενημερώνει το Τελωνείο Ελέγχου, εντός του χρονικού διαστήματος που έχει καθοριστεί από την σχετική απόφαση του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων & Ε.Φ.Κ., για την άφιξή τους.
- Έμμεσα, δηλαδή αφού έχει προηγηθεί πριν από την είσοδό τους στην Ελεύθερη Ζώνη η υπαγωγή τους σε κάποιο τελωνειακό καθεστώς, με συνηθέστερο αυτό της ενωσιακής διαμετακόμισης. Τα εμπορεύματα αυτά, πριν από την είσοδό τους στην Ελεύθερη Ζώνη, προσκομίζονται στο Τελωνείο, ώστε να εκκαθαριστεί το προηγούμενο καθεστώς και μετά εισέρχονται στην Ελεύθερη Ζώνη και εγγράφονται στην λογιστική αποθήκης, όπως και στην προηγούμενη περίπτωση.

Ο βασικός σκοπός ίδρυσης μίας Ελεύθερης Ζώνης είναι, κατά κύριο λόγο, η αποθήκευση μη ενωσιακών εμπορευμάτων και η εξυπηρέτηση του διεθνούς εμπορίου, με παράλληλη, όμως, διασφάλιση των δημοσιονομικών συμφερόντων.

Τα εμπορεύματα που εισάγονται στην Ελεύθερη Ζώνη μπορεί να υπόκεινται σε περιορισμούς, εφόσον με σχετικές αποφάσεις απαγορεύεται η είσοδός τους στο τελωνειακό έδαφος της Ένωσης (π.χ. εμπάργκο Ο.Η.Ε.).

Εντός της Ελεύθερης Ζώνης επιτρέπεται η άσκηση δραστηριοτήτων βιομηχανικής ή εμπορικής φύσης ή παροχής υπηρεσιών, με προηγούμενη, όμως, ενημέρωση των Τελωνειακών Αρχών.

Στην Ελεύθερη Ζώνη μπορούν να εγκατασταθούν διάφορες επιχειρήσεις, οι οποίες δραστηριοποιούνται εντός αυτής, με την υποχρέωση τήρησης λογιστικής αποθήκης, η οποία εγκρίνεται από τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων & Ε.Φ.Κ., ύστερα από υποβολή σχετικής αίτησης.

10.3 Υπάρχουσες Ελεύθερες Ζώνες στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα υπάρχουν και λειτουργούν 4 Ελεύθερες Ζώνες:

- 1) Ελεύθερη Ζώνη Λιμένα Πειραιώς**, με Φορείς Διοίκησης, από κοινού, τις εταιρίες «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.» και «Σταθμός Εμπορευματοκιβωτίων Πειραιά Α.Ε.».
- 2) Ελεύθερη Ζώνη Λιμένα Θεσσαλονίκης**, με Φορέα Διοίκησης την εταιρία «Οργανισμός Λιμένος Θεσσαλονίκης Α.Ε.».
- 3) Ελεύθερη Ζώνη Λιμένα Ηρακλείου**, με Φορέα Διοίκησης την εταιρία «Οργανισμός Λιμένος Ηρακλείου Α.Ε.».

4) Ελεύθερη Ζώνη Λιμένα Αστακού Αιτωλοακαρνανίας, με Φορέα Διοίκησης την εταιρία «ΑΚΑΡΠΟΡΤ Α.Ε.»

10.4 Σχετικές διατάξεις

Οι διατάξεις που διέπουν τη λειτουργία των Ελευθέρων Ζωνών είναι οι εξής:

- Άρθρα 210-225 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) και 237-239, 243-249 του Καν. (ΕΕ) 952/13 για τη θέσπιση Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα
- Άρθρα 161-183 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) του Καν. (ΕΕ) 2446/15, όσον αφορά σε λεπτομερείς κανόνες σχετικούς με ορισμένες από τις διατάξεις του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα
- Άρθρα 258-271 (οριζόντιες διατάξεις των ειδικών καθεστώτων) του Καν. (ΕΕ) 2447/15 για τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα
- Το άρθρο 39 του ν. 2960/2001 «Εθνικός Τελωνειακός Κώδικας», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- Η αριθμ. Τ.10970/110/Γ0019/14-12-1993 Α.Υ.Ο. «Τρόπος λειτουργίας και ελέγχου των Ελευθέρων Ζωνών και Ελευθέρων Αποθηκών» (ΦΕΚ Β' 934).

11. ΠΡΟΣΩΡΙΝΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

11.1 Γενικές πληροφορίες

Με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής, επιτρέπεται η εισαγωγή, χωρίς την είσπραξη των αναλογούντων δασμών και λοιπών φόρων, των μεταφορικών μέσων ιδιωτικής χρήσης (επιβατικών οχημάτων με κινητήρα και των οχημάτων που ρυμουλκούνται από αυτά, σκαφών αναψυχής, αεροπλάνων και αλόγων ιππασίας), τα οποία προορίζονται να παραμείνουν προσωρινά στην χώρα και στην συνέχεια να επανεξαχθούν, μέσα στην προβλεπόμενη, κατά περίπτωση, προθεσμία.

Στο εν λόγω καθεστώς τίθενται και τα είδη ατομικής χρήσης, που εισάγουν τα δικαιούχα προσωρινής εισαγωγής πρόσωπα, καθώς, επίσης, τα συνήθη ανταλλακτικά, εξαρτήματα και εξοπλισμός, που εισάγονται μαζί με τα μεταφορικά μέσα.

A. Δικαιούχα πρόσωπα είναι:

α) Πρόσωπα με συνήθη κατοικία στο εξωτερικό που επισκέπτονται προσωρινά την Ελλάδα (Τουρίστες):

Το δικαίωμα προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης χορηγείται στην κατηγορία αυτή για μέσα μεταφοράς και είδη ατομικής χρήσης, με τους εξής ειδικότερους όρους:

- το πρόσωπο να έχει την συνήθη κατοικία του εκτός Ελλάδας ,
- να έρχεται προσωρινά στην Ελλάδα ,
- να χρησιμοποιεί το μέσο μεταφοράς και τα είδη ατομικής χρήσης για ιδιωτική του χρήση.

Η **διάρκεια παραμονής** στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης ορίζεται **στους έξι (6) μήνες**, συνεχείς ή όχι, ανά δωδεκάμηνο.

Σε έκτακτες περιστάσεις τα αρμόδια Τελωνεία μπορούν, κατά την κρίση τους, να χορηγήσουν επί πλέον παράταση μέχρι δεκαπέντε (15) ημέρες.

Ειδικά, τα επιβατικά οχήματα που εισάγονται-μεταφέρονται προσωρινά από πρόσωπα με συνήθη κατοικία στο εξωτερικό, που δεν ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα στην Ελλάδα, εφόσον δεν επανεξάγονται-επαναποστέλονται με την λήξη της διάρκειας των (6) μηνών, πρέπει να ακινητοποιούνται από την αρμόδια

τελωνειακή αρχή, ύστερα από αίτηση του δικαιούχου και να παραμένουν ακινητοποιημένα το λιγότερο (6) μήνες και το ανώτερο (24) μήνες.

Η κατά τα παραπάνω ακινητοποίηση γίνεται, ύστερα από αίτηση και με δαπάνες του δικαιούχου προσώπου, με μολυβδοσφράγιση του οχήματος από την κατά τόπον αρμόδια Τελωνειακή Αρχή σε χώρους στάθμευσης, που κατά την κρίση της πληρούν τους όρους ασφαλείας και αφού κατατεθεί εγγύηση αξιόχρεου τρίτου προσώπου, που να καλύπτει τους αναλογούντες στο όχημα δασμούς και φόρους.

Για να μπορέσει ο δικαιούχος να κυκλοφορήσει εκ νέου το ακινητοποιημένο επιβατικό όχημα πρέπει, κατά το τελευταίο 12μηνο πριν από την αποσφράγιση του οχήματος, να αποδεικνύει ότι είχε την συνήθη κατοικία του στο εξωτερικό, δηλαδή ότι παρέμεινε ο δικαιούχος στο εξωτερικό επί εκατόν ογδόντα πέντε (185) ημέρες τουλάχιστον μετά από την σφράγιση του οχήματος.

Αν παρέλθουν εικοσιτέσσερις (24) μήνες από την ακινητοποίηση, το όχημα κηρύσσεται αζήτητο.

Αν ο δικαιούχος το αποσφραγίσει πριν από τους 24 μήνες και έχει δικαίωμα κυκλοφορίας, μπορεί να το κυκλοφορήσει εκ νέου για 6 μήνες με καταβολή τελών κυκλοφορίας για όλο το διάστημα αυτό.

β) Πρόσωπα που έχουν την συνήθη κατοικία τους στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, αποκλειστικά και μόνο για να σπουδάσουν σε ανώτερα ή ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή σχολές επιμόρφωσης, που ανήκουν σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Η διάρκεια παραμονής των ειδών στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής περιορίζεται στην πραγματική διάρκεια των σπουδών, ενώ το έτος σπουδών θα υπολογίζεται με αφετηρία την 1η Οκτωβρίου κάθε έτους και θα τελειώνει την 30η Σεπτεμβρίου του επόμενου έτους.

γ) Πρόσωπα που έχουν την συνήθη κατοικία τους στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, αποκλειστικά και μόνο για μετεκπαίδευση ή ειδίκευση σε ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή σχολές επιμόρφωσης, που ανήκουν σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ή Πανεπιστημιακές κλινικές.

Η διάρκεια παραμονής των ειδών στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ορίζεται σε τέσσερα (4) έτη, από την έναρξη της μετεκπαίδευσης ή ειδίκευσης.

δ) Άλλοδαποί υπήκοοι που έχουν την συνήθη κατοικία τους στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, με σκοπό να εργαστούν, σε εκτέλεση σύμβασης ορισμένου χρόνου με το Ελληνικό Δημόσιο, Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου, Νομικά Πρόσωπα που εποπτεύονται από το Δημόσιο, σε αλλοδαπά Εμπορικά ή Βιομηχανικά Επιμελητήρια ή σε εγκατεστημένους στην Ελλάδα ξένους κρατικούς Οργανισμούς και Ινστιτούτα, που προσφέρουν ιδιαίτερα εξειδικευμένη εργασία προσωρινής μορφής.

Η διάρκεια παραμονής των ειδών στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ορίζεται για όσο διάστημα διαρκεί η σύμβαση.

ε) Άλλοδαποί υπήκοοι που έχουν την συνήθη κατοικία τους στο εξωτερικό και έρχονται προσωρινά στην Ελλάδα, για να εργαστούν με σύμβαση ορισμένου χρόνου, ως διδακτικό προσωπικό σε ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της Ελλάδας ή σε ιδρύματα που λειτουργούν στην χώρα μας με βάση διμερείς μορφωτικές συμφωνίες.

Η διάρκεια παραμονής των ειδών στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ορίζεται για όσο διάστημα διαρκεί η σύμβαση.

στ) Οι Έλληνες Διπλωματικοί, Προξενικοί και λοιποί υπάλληλοι του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και οι εξομοιούμενοι με αυτούς υπάλληλοι, που επιστρέφουν προσωρινά στην Ελλάδα για εκτέλεση υπηρεσίας.

Η διάρκεια παραμονής των ειδών στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ορίζεται για διάστημα μέχρι πέντε (5) έτη, από την ημερομηνία άφιξης των υπαλλήλων στην Ελλάδα, για εκτέλεση υπηρεσίας, με την προϋπόθεση ότι τα παραπάνω πρόσωπα εξακολουθούν να παραμένουν προσωρινά στην Ελλάδα για εκτέλεση υπηρεσίας.

ζ) Τα πρόσωπα με συνήθη κατοικία στην Ελλάδα, που παραμένουν και εργάζονται στο εξωτερικό τουλάχιστον έξι (6) μήνες το δωδεκάμηνο,

Η διάρκεια παραμονής των ειδών στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ορίζεται σε έξι (6) μήνες, συνεχείς ή όχι ανά δωδεκάμηνο.

η) Οι Έλληνες υπήκοοι με συνήθη κατοικία στην Ελλάδα, που σπουδάζουν στο εξωτερικό ως φοιτητές, σπουδαστές ή μετεκπαιδευόμενοι σε σχολές εξωτερικού, εφόσον παραμένουν για σπουδές εκτός Ελλάδος κατά το μεγαλύτερο διάστημα του έτους σπουδών.

Η διάρκεια παραμονής των ειδών στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ορίζεται σε τρεις (3) μήνες, συνεχείς ή όχι ανά ημερολογιακό έτος.

Θ) Οι Ελληνικής υπηκοότητας ναυτικοί, που υπηρετούν σε εμπορικά πλοία γραμμών εξωτερικού, τουλάχιστον για έξι (6) μήνες το δωδεκάμηνο, καθώς και οι επαναπατριζόμενοι Έλληνες και ομογενείς πολιτικοί πρόσφυγες.

ι) Μισθωτοί και μη μισθωτοί εργαζόμενοι που έχουν την συνήθη κατοικία τους στην Ελλάδα, εργάζονται σε άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. και χρησιμοποιούν στην Ελλάδα επιβατικό όχημα ταξινομημένο στο άλλο αυτό κράτος-μέλος, στο όνομα εταιρείας που εδρεύει σε αυτό, δύνανται να υπαχθούν στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής - χρησιμοποίησης Ι.Χ. επιβατικών αυτοκινήτων, εφόσον:

- η σύμβαση εργασίας προβλέπει την χορήγηση αυτοκινήτου ως πρόσθετη παροχή,
- το εταιρικό όχημα δεν χρησιμοποιείται κατά τρόπο μόνιμο εντός της Ελλάδος,
- η μη επαγγελματική χρήση του εταιρικού οχήματος έχει δευτερεύοντα χαρακτήρα σε σχέση με την επαγγελματική χρήση του και προβλέπεται ρητά στην σύμβαση εργασίας, αποτελώντας μέρος, από οικονομικής απόψεως, της αμοιβής του εργαζομένου και
- το όχημα καλύπτεται ασφαλιστικά στην Ελλάδα.

B. Μεταφορικά μέσα ιδιωτικής χρήσης και είδη ατομικής χρήσης που μπορούν να παραληφθούν με το καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης.

Μεταφορικά μέσα θεωρούνται:

-Τα επιβατικά οχήματα ιδιωτικής χρήσης, ήτοι τα επιβατικά αυτοκίνητα μέχρι εννέα (9) θέσεις, περιλαμβανομένου και του οδηγού ή αυτοκινούμενα τροχόσπιτα με τα ρυμουλκούμενά τους.

- Οι μοτοσικλέτες ή τα μοτοποδήλατα (αποκλείονται τα οχήματα δημόσιας χρήσης).
- Τα σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης.
- Τα αεροπλάνα ιδιωτικής χρήσης.
- Τα άλογα ιππασίας.

Είδη ατομικής χρήσης θεωρούνται τα είδη που έχει ο επισκέπτης στις προσωπικές του αποσκευές, τις οποίες παρουσιάζει στο Τελωνείο κατά την άφιξή του και προορίζονται για τις ανάγκες κατά την προσωρινή παραμονή του στην Ελλάδα, όπως:

- Τα είδη ρουχισμού.
- Η φωτογραφική μηχανή.
- Η φορητή κινηματογραφική μηχανή λήψεως.
- Η φορητή VIDEO CAMERA.
- Το φορητό ραδιόφωνο.
- Το κασετόφωνο.
- Το φορητό μουσικό όργανο.
- Η σκηνή και ο εξοπλισμός κατασκηνώσεως.
- Τα είδη αθλήσεως (WIND SURFING, σκι, ποδήλατο, ρακέτες τένις κ.λπ.).
- Ο προσωπικός ηλεκτρονικός υπολογιστής.

Τα επιβατικά οχήματα, κατά την είσοδό τους στη Ελλάδα, πρέπει:

- a) να φέρουν επίσημες πινακίδες κυκλοφορίας κανονικής ή προσωρινής σειράς της χώρας που έχει εκδώσει την άδεια κυκλοφορίας τους και
- b) να συνοδεύονται από την άδεια κυκλοφορίας που έχει εκδώσει η χώρα στην οποία έχουν καταχωρηθεί και να είναι ασφαλισμένα.

Εάν κατά την είσοδό τους στην χώρα δεν ισχύει η προσωρινού τύπου άδεια κυκλοφορίας, τότε δεν είναι δυνατή η υπαγωγή τους στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης.

Επίσης, δεν επιτρέπεται να κυκλοφορούν ή να παραμένουν στην χώρα με τα παραπάνω καθεστώτα, πέραν της ημερομηνίας ισχύος της άδειας κυκλοφορίας προσωρινού τύπου. Για την συνέχιση της παραμονής των οχημάτων στο παραπάνω καθεστώς πρέπει οι κάτοχοι να εφοδιάζονται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή με ελληνικές πινακίδες και άδεια κυκλοφορίας προσωρινού τύπου.

Το δικαιούχο πρόσωπο πρέπει να έχει δίπλωμα οδήγησης επιβατικού οχήματος.

Γ. Περιορισμοί στους οποίους υπόκεινται τα μεταφορικά μέσα και τα είδη ατομικής χρήσης, τα οποία παραλαμβάνονται με το καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης

Τα μεταφορικά μέσα και τα είδη ατομικής χρήσης που τίθενται στο καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής, με τις διατάξεις της Δ.247/13/6.4.1988 ΑΥΟ πρέπει να επανεξάγονται το αργότερο την ημερομηνία λήξης του χρόνου παραμονής τους στο καθεστώς που προβλέπεται κατά περίπτωση. Τα ρυμουλκούμενα οχήματα πρέπει να επανεξάγονται μαζί με το κυρίως όχημα.

Παράδειγμα: αν έχει εισαχθεί-μεταφερθεί προσωρινά επιβατικό όχημα Ι.Χ. μαζί με ρυμουλκούμενο τροχόσπιτο, πρέπει να επανεξαχθούν-επαναποσταλούν μαζί, διαφορετικά επιβάλλονται πρόστιμα.

- Τα μεταφορικά μέσα και τα είδη ατομικής χρήσης δεν επιτρέπεται:

- να μεταβιβαστούν,
- να εκμισθωθούν,
- να αποτελέσουν αντικείμενο ενεχύρου ή χρησιδανείου,
- να παραχωρηθεί η χρήση τους σε τρίτους ,
- να οδηγούνται (για μέσα μεταφοράς), έστω και για μία μόνο φορά από τρίτους, ανεξάρτητα της υπαιτιότητας ή όχι του δικαιούχου προσώπου.

Δ. Παραβάσεις - Πρόσθετα τέλη (Πρόστιμα):

- Σε περίπτωση εκπρόθεσμης επαναποστολής ή εξαγωγής ή εγκατάλειψης ή καταστροφής ή ακινητοποίησης του οχήματος οφείλεται πρόστιμο για κάθε μέρα καθυστέρησης, ανάλογα με τον κυβισμό του επιβατικού οχήματος, ως ακολούθως:

- **5 €** για επιβατικά οχήματα μέχρι 900 κυβικά εκατοστά, **6 €** για επιβατικά οχήματα από 901κ.ε. μέχρι 1200κ.ε., **7,50 €** για επιβατικά οχήματα από 1201κ.ε. μέχρι 1600κ.ε., **10 €** για επιβατικά οχήματα από 1601κ.ε. μέχρι

1800κ.ε., **12,50 €** για επιβατικά οχήματα από 1801κ.ε. μέχρι 2000κ.ε., **15 €** για επιβατικά οχήματα από 2001κ.ε. μέχρι 2500κ.ε., **20 €** για επιβατικά οχήματα από 2501κ.ε. μέχρι 3000κ.ε., **22,50 €** για επιβατικά οχήματα από 3001κ.ε. μέχρι 4000κ.ε., **25 €** για επιβατικά οχήματα από 4001κ.ε. και πάνω.

- **5 €** για μοτοσικλέτες ανεξαρτήτως κυλινδρισμού

Επιβάλλεται πρόστιμο **300 €** στα οχήματα που φέρουν ληγμένες προσωρινού τύπου άδειες και πινακίδες κυκλοφορίας.

- Σε περίπτωση μη επανεξαγωγής-επαναποστολής σκαφών αναψυχής και αεροπλάνων, εντός της οριζόμενης προθεσμίας οφείλονται εφάπαξ πρόστιμο **88 €** για την μη εμπρόθεσμη επανεξαγωγή-επαναποστολή και πρόστιμο **14 €** για κάθε ημέρα παραμονής τους στην Ελλάδα, μετά από την λήξη της προς επανεξαγωγή-επαναποστολή προθεσμίας.

Για επιβατικό όχημα που έχει τεθεί εμπρόθεσμα σε τελωνειακή ακινητοποίηση και μεταγενέστερα έχει λήξει η προθεσμία επανεξαγωγής-επαναποστολής του, δεν οφείλονται πρόστιμα. Με την λήξη, όμως, της προθεσμίας επανεξαγωγής-επαναποστολής κηρύσσονται αζήτητα και στην συνέχεια περιέρχονται στην κυριότητα του Δημοσίου.

Αν διαπιστωθεί ότι η προσωρινή εισαγωγή-χρησιμοποίηση μεταφορικού μέσου ή ειδών ατομικής χρήσης, επετράπη με βάση ανακριβή στοιχεία που προσκόμισε στο Τελωνείο ο ενδιαφερόμενος, οφείλονται πρόστιμα παράνομης παραμονής, από την ημέρα εισαγωγής-μεταφοράς, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, κατά περίπτωση.

- Σε περίπτωση μεταβίβασης ή εκμίσθωσης οχημάτων, που βρίσκονται στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης επιβάλλεται πρόστιμο **900 €**.
- Σε περίπτωση ρήξης, αφαίρεσης, αντικατάστασης και αλλοίωσης των τελωνειακών σφραγίδων, που τίθενται στα οχήματα κατά την ακινητοποίησή τους από τις τελωνειακές αρχές, επιβάλλεται πρόστιμο **500 €**. Αν διαπιστωθεί χιλιομετρική διαφορά, επιβάλλονται, επιπλέον, πρόστιμα ανά ημέρα, όπως αναφέρονται παραπάνω.
- Σε περίπτωση οδήγησης κοινοτικού οχήματος, που τέθηκε σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, από μη δικαιούχο πρόσωπο, επιβάλλεται πρόστιμο **700 €** αν το δικαιούχο πρόσωπο βρισκόταν στη χώρα κατά τον χρόνο που

συντελέστηκε η παράβαση, διαφορετικά επιβάλλεται εφάπαξ πρόστιμο, ανάλογα με τον κυβισμό του οχήματος, ως ακολούθως:

- **2.500 €** για επιβατικά οχήματα μέχρι 1400 κυβικά εκατοστά, **3.000 €** για επιβατικά οχήματα από 1401κ.ε. μέχρι 1600κ.ε., **5.000 €** για επιβατικά οχήματα από 1601κ.ε. μέχρι 2000κ.ε., **8.000 €** για επιβατικά οχήματα από 2001κ.ε. μέχρι 3000κ.ε., **10.000 €** για επιβατικά οχήματα από 3001κ.ε. και πάνω.
  - **300 €** για μοτοσικλέτες μέχρι 500 κ.ε., **400 €** για μοτοσικλέτες από 501 κ.ε. μέχρι 750 κ.ε., **700 €** για μοτοσικλέτες από 751 κ.ε. μέχρι 1000 κ.ε., **1.000 €** για μοτοσικλέτες από 1001 κ.ε. και πάνω.
- Σε περίπτωση οδήγησης μεταφορικού μέσου τρίτης χώρας, που τέθηκε σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης, από μη δικαιούχο πρόσωπο, επιβάλλεται εφάπαξ πρόστιμο **733 €** αν το δικαιούχο πρόσωπο βρισκόταν στην Ελλάδα κατά το χρόνο που συντελέστηκε η παράβαση, διαφορετικά επιβάλλεται το **διπλάσιο** του προστίμου αυτού επιφυλασσομένων των περί λαθρεμπορίας διατάξεων του εθνικού τελωνειακού κώδικα.

Κατ' εξαίρεση, επιτρέπεται να οδηγούν τα μεταφορικά μέσα και άλλα πρόσωπα εκτός του δικαιούχου, ύστερα από έγκριση του Τελωνείου και εφόσον τα άλλα πρόσωπα έχουν δικαίωμα προσωρινής εισαγωγής-χρησιμοποίησης μεταφορικών μέσων, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, που έχει και ο δικαιούχος, ο οποίος εισήγαγε στο όνομά του το μεταφορικό μέσο.

Για να δοθεί η έγκριση του Τελωνείου, ο δικαιούχος πρέπει να δηλώσει τα τρίτα πρόσωπα που επιθυμεί να οδηγούν το αυτοκίνητό του, τα οποία πρέπει να παρουσιαστούν στο Τελωνείο και να αποδείξουν ότι έχουν το ίδιο ακριβώς δικαίωμα με τον δικαιούχο. Δεν απαιτείται έγκριση του Τελωνείου για την οδήγηση του μεταφορικού μέσου, όταν πρόκειται για τον ή την σύζυγο, τα παιδιά και τους γονείς του δικαιούχου προσώπου, εφόσον βέβαια έχουν και οι συγγενείς του αυτού, το ίδιο δικαίωμα με τον δικαιούχο.

11.2 Ιδιωτικά πλοία αναψυχής

1) Όταν το ιδιωτικό πλοίο αναψυχής έχει μήκος πάνω από 7 μέτρα, φέρει σημαία τρίτης χώρας και το πρόσωπο που το φέρνει για να το χρησιμοποιήσει, ανεξάρτητα αν είναι ή όχι ο πλοιοκτήτης, έχει την συνήθη κατοικία του σε τρίτη χώρα, εφοδιάζεται από την αρμόδια Τελωνειακή Αρχή με Δελτίο Κίνησης ισχύος δεκαοκτώ (18) μηνών. Με την λήξη του δικαιώματος κυκλοφορίας, το πλοίο πρέπει να επανεξάγεται, καταθέτοντας στην αρμόδια Τελωνειακή Αρχή το Δελτίο Κίνησης.

Το Δελτίο Κίνησης χορηγείται στα ιδιωτικά πλοία αναψυχής με σημαία τρίτης (μη κοινοτικής) χώρας, που έχουν ολικό μήκος πάνω από 7 μέτρα, διαθέτουν ή όχι χώρους ενδιαίτησης, έχουν την δυνατότητα, από την γενική κατασκευή τους, να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκτέλεση ταξιδιών αναψυχής ή περιήγησης, εφόσον δεν χαρακτηρίζονται επαγγελματικά και υπάγονται στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής ή στα ιδιωτικά πλοία αναψυχής, που δεν υπάγονται στο καθεστώς αυτό, επειδή οι κάτοχοι – χρήστες έχουν την συνήθη κατοικία τους σε κράτος – μέλος της Ε.Ε., αλλά επιθυμούν να πραγματοποιούν ταξίδια αναψυχής στα Ελληνικά χωρικά ύδατα, διατηρώντας παράλληλα σημαία και νηολόγιο τρίτης χώρας .

2) Τα ιδιωτικά σκάφη αναψυχής με ολικό μήκος κάτω από 7 μέτρα, που υπάγονται στο καθεστώς προσωρινής εισαγωγής, εφοδιάζονται με δελτίο προσωρινής εισαγωγής (Δ.Ε.Π.Ε.), όπως τα λοιπά μεταφορικά μέσα που τίθενται σε καθεστώς προσωρινής εισαγωγής (Ι.Χ.Ε. αυτοκίνητα, μοτοσικλέτες κλπ.) και όχι με δελτίο κίνησης.

11.3 Δελτίο ΑΤΑ

Το δελτίο ΑΤΑ είναι διεθνές τελωνειακό παραστατικό και τίτλος εγγύησης συγχρόνως, το οποίο χρησιμοποιείται στις εμπορευματικές συναλλαγές μεταξύ της Κοινότητας και των τρίτων χωρών, ανεξαρτήτως του μεταφορικού μέσου που χρησιμοποιείται, για να διευκολύνει την διέλευση των συνόρων από τελωνειακής πλευράς, αλλά και την προσωρινή εισαγωγή-παραμονή σε ένα κράτος, χωρίς να

καταβληθούν οι αναλογούσες δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις. Τα Εμπορικά και Βιομηχανικά Επιμελητήρια Αθηνών-Πειραιά – Θεσσαλονίκης – Πάτρας – Καλαμάτας – Βόλου – Ιωαννίνων – Αγρινίου – Εύβοιας – Ρόδου – Μυτιλήνης – Ηρακλείου-Λευκάδας– Χίου και Έβρου είναι εξουσιοδοτημένα για την έκδοση των δελτίων ATA και την χορήγηση αυτών σε φυσικά και νομικά πρόσωπα, τα οποία πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις.

Το δελτίο ATA εκδίδεται μόνο εφόσον πρόκειται για προσωρινή εξαγωγή-εισαγωγή:

- Επαγγελματικού υλικού,
- Επιστημονικού υλικού,
- Παιδαγωγικού υλικού,
- Εμπορικών δειγμάτων και διαφημιστικού υλικού,
- Ειδών για επίδειξη ή χρησιμοποίηση σε εκθέσεις, πανηγύρεις, συνέδρια.

Το δελτίο ATA πρέπει να περιλαμβάνει εμπορεύματα, που προορίζονται για ένα μόνο σκοπό, δηλαδή **δεν μπορεί** να εκδοθεί ένα δελτίο για έκθεση και για επαγγελματικό υλικό.

Ο ενδιαφερόμενος πρέπει να είναι γραμμένος σε ένα Επιμελητήριο και να είναι ταμειακώς εντάξει.

11.4 Σχετικές διατάξεις

Οι διατάξεις που διέπουν την λειτουργία του ανασταλτικού καθεστώτος της προσωρινής εισαγωγής είναι οι εξής:

- Η αριθμ. Δ.247/1988 Α.Υ.Ο. (ΦΕΚ Β' 195), η οποία έχει κυρωθεί με την παράγραφο 4 του άρθρου 11 του Ν. 1839/1989 (ΦΕΚ Α'90).
- Η αριθμ. Δ. 257/139/23-2-2000 Α.Υ.Ο. (ΦΕΚ Β'378).
- Άρθρα 210-225, 250-253 του Καν. (ΕΕ) 952/13 περί της θέσπισης Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Άρθρα 161-183 και 204-238 του κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 2446/15.
- Άρθρα 258-271 και 322-323 του Εκτελεστικού Καν. (ΕΕ) 2447/15.
- Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης «περί προσωρινής εισαγωγής».

12. ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ

12.1 Γενικές πληροφορίες

Ειδικός προορισμός είναι το ειδικό καθεστώς θέσης εισαγομένων (μη κοινοτικών) εμπορευμάτων σε ελεύθερη κυκλοφορία και ανάλωση με πλήρη ή μερική αναστολή δασμού, δηλαδή με ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση, λόγω συγκεκριμένης ειδικής χρήσης τους. Η ευνοϊκή δασμολογική μεταχείριση ισχύει, μόνο, όσον αφορά τον συμβατικό δασμό του Κοινού Δασμολογίου, ενώ δεν παρέχεται απαλλαγή από τυχόν δασμούς αντιντάμπινγκ, Φ.Π.Α. κλπ.

Όταν τα εμπορεύματα τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία με μειωμένο ή μηδενικό εισαγωγικό δασμό, λόγω της χρησιμοποίησής τους για ειδικούς σκοπούς, παραμένουν υπό τελωνειακή επιτήρηση, η οποία λήγει όταν οι όροι που καθορίσθηκαν για την παραχώρηση του μειωμένου ή μηδενικού δασμού, δεν ισχύουν πλέον, όταν τα εμπορεύματα εξαχθούν ή καταστραφούν ή όταν επιτραπεί, έναντι καταβολής των οφειλόμενων δασμών, η χρησιμοποίηση των εμπορευμάτων για σκοπούς άλλους από εκείνους που προβλέπονται για την εφαρμογή του μειωμένου ή μηδενικού εισαγωγικού δασμού.

Για ποια προϊόντα προβλέπεται:

α) βάσει των προκαταρτικών διατάξεων του Κοινού Δασμολογίου:

- για τα είδη που προορίζονται να ενσωματωθούν σε ορισμένα πλοία, πλωτές εξέδρες ή πολιτικά αεροσκάφη στο πλαίσιο της κατασκευής, επισκευής ή συντήρησής τους ή προορίζονται για χρήση σε αυτά, στα πλαίσια του εξοπλισμού τους και
- για τα ίδια τα πολιτικά αεροσκάφη και τις συσκευές εδάφους για εκπαίδευση στην πτήση,

β) βάσει της δασμολογικής κατάταξης ορισμένων προϊόντων στο Κοινό Δασμολόγιο,

γ) βάσει Κανονισμών ποσοστώσεων και αναστολών.

Άδεια υπαγωγής στο καθεστώς:

Για την εφαρμογή του καθεστώτος του ειδικού προορισμού και κατά συνέπεια την παραμονή των εμπορευμάτων σε τελωνειακή επιτήρηση απαιτείται γραπτή άδεια.

Στην άδεια αναφέρονται μεταξύ άλλων τα εμπορεύματα που παραλαμβάνονται με ειδικό προορισμό, οι εργασίες στις οποίες θα υποβληθούν, τα παράγωγα προϊόντα και ο συντελεστής απόδοσης, όπου είναι δυνατόν να προσδιορισθεί. Η διάρκεια ισχύος δεν υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη, ενώ δύναται να ανανεωθεί/τροποποιηθεί.

Υπό εξαιρετικές περιστάσεις, οι Τελωνειακές αρχές δύνανται να επιτρέπουν την χρήση απλοποιημένης άδειας, δηλαδή η διασάφηση θέσης σε ελεύθερη κυκλοφορία, που υποβάλλεται εγγράφως ή με τεχνικές επεξεργασίες δεδομένων, στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας, να αποτελεί και αίτηση για χορήγηση άδειας.

Λήξη του Καθεστώτος

Τα εμπορεύματα που έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία με μηδενικό ή μειωμένο ποσοστό δασμού, λόγω του ειδικού προορισμού τους, παραμένουν υπό τελωνειακή επιτήρηση μέχρις ότου αυτά:

- υπαχθούν στον ειδικό προορισμό τους ή
- τεθούν σε άλλο εγκεκριμένο τελωνειακό προορισμό ή χρήση, δηλαδή καταβολή των οφειλόμενων δασμών, εξαγωγή ή καταστροφή, οπότε λήγει η τελωνειακή επιτήρηση

12.2 Σχετικές διατάξεις

- Άρθρα 210-225, 254 του Καν. (ΕΕ) 952/13, περί της θέσπισης Ενωσιακού Τελωνειακού Κώδικα.
- Άρθρα 161-183 και 239 του κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) 2446/15.

- Άρθρα 258-271 του Εκτελεστικού Καν. (ΕΕ) 2447/15.
- Η αριθμ. Δ.989/526/23-7-2002 Α.Υ.Ο. (ΦΕΚ Β' 977), περί Διαδικασίας εφαρμογής του καθεστώτος του «ειδικού προορισμού», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την Δ17Α5022235 ΕΞ2011/16-5-2011 Α.Υ.Ο. (ΦΕΚ Β' 1277)
- Η αριθμ. Δ.1538/831/8-11-2000 Α.Υ.Ο. (ΦΕΚ Β' 1437), όπως τροποποιήθηκε με τις αριθμ. Δ.161/103/31-1-2006 Α.Υ.Ο.Ο. (ΦΕΚ Β' 195) και Δ17 5017464 ΕΞ2011/14-4-2011 Α.Υ.Ο. (ΦΕΚ Β'727), περί καθορισμού αρμόδιων αρχών για την εφαρμογή του καθεστώτος του ειδικού προορισμού.

